

Vysoká škola: strojní a textilní
Fakulta: textilní

Katedra: KTP
Školní rok: 1967/68

DIPLOMNÍ ÚKOL

pro s. Jiřího Pecháčka
obor textilní stroje

Protože jste splnil požadavky učebního plánu, zadává Vám vedoucí katedry ve smyslu směrnic ministerstva školství a kultury o státních závěrečných zkouškách tento diplomní úkol:

Název tématu: Laboratorní dopřádací stroj

Pokyny pro vypracování: Vypracujte konstrukční návrh na laboratorní ~~stroj~~ dopřádací, který bude sestaven z existujících konstrukčních prvků, upravených na vyšší parametry uvedené v zadání.

Tehnické parametry:

Počet vřeten 8 -ot.vřete 4 až 18 10³/min
Dopřádací rychlosť 10 až 40 m/min
výška balonu 180 až 350 mm
průměr prstence 40 až 80 mm

Stupně směru jednotlivých parametrů budou stanoveny po dohodě s SVÚT. Laboratorní dopřádací stroj má sloužit:

1. provádění textilně-technologických zkoušek předení v širokém rozsahu pro vlnu a bavlnu
2. ověřování nových elementů dopřádacího stroje, tj. soustavy prstenec-běžec, protahovací ústrojí vřeten apod.

Konstrukční provedení musí umožnit použití

1. různých druhů protahovacího zařízení
2. různých soustav prstenec-běžec
3. omezovačů balonu-jednoho nebo dvou
4. separátorů.

Počet a druhy variant zpřesní SVÚT v průběhu zpracování úkolu.

Autorské právo se řídí směrnicemi MŠK pro státní závěrečné zkoušky č. j. 31 727/62-III/2 ze dne 13. července 1962, Ústřední knihovna MŠK XVIII, sečít 24 za dnu 31. 8. 1962, § 19 autorského zákona č. 115/53 Sb.

VYSOKÁ ŠKOLA STROJNÍ A TEXTILNÍ
Ústřední knihovna
LIBEREC 1, STUDENTSKÁ 5

✓ 87/1967 T

Rozsah grafických laboratorních prací:

Rozsah průvodní zprávy: cca 60 stran

Seznam odborné literatury: Prospekty, patenty a odborné časopisy

Vedoucí diplomní práce: Prof. Ing. František Pompe

Konsultant: Ing. Jäger, SVÚT Liberec

Datum zahájení diplomní práce: 2. 10. 1967

Datum odevzdání diplomní práce: 30. 10. 1967

L. S.

Prof. Ing. František Pompe
Vedoucí katedry

Prof. Ing. Jaroslav Simon
Děkan

VŠST LIBEREC
FAKULTA STROJNÍ

Laboratorní
doprádací stroj

List 2

30. října 1967

Jiří Pecháček

P r e h l á š e n í

Prehlašuji tímto, že jsem na úkolu
zadaném diplomovou prací pracoval
samostatně s použitím uvedené tech-
nické literatury.

V Liberci dne 30.X.1967

Jiří Pecháček

Obsah :

Zadání	list 1
Přehled stávajících labor. strojů	" 2
Obsah	" 3
Úvod	" 4
Výpočet převodů	" 8
Ideový návrh labor. stroje	" 13
Návrh srdcovky	" 20
Výpočty otáček vaček, převodů mezi vačkou a podáv. válečky	" 27
Postupný pohyb lavice	" 38
Převod mezi pohybem lavice a pohybem očka a omezovačem balonu	" 53
Návrh zákl. rozměrů labor. stroje	" 54
Popis stroje	" 56
Závěr	" 58
Použitá literatura	" 60
	" 61

ÚVOD

Seučasná doba rezveje lidské společnosti je na úseku práce reprezentované průmyslovou činností člověka charakterisována jako nová etapa průmyslové revoluce. Dá se tu heveržit o obdobném údětí rezveje, jaké bylo údětí po vynálezu parního stroje. Zatímco první průmyslová revoluce byla založena na aplikaci mechaniky, je současná etapa charakterisována výsledky kvalitativně i kvantitativně vyššího poznání. Mluvime proto o vědecko-technické revoluci. Mechanizace přechází zcela zákonitě v automatizaci, kybernitizaci a chemizaci velmi rozsáhlých oblastí lidské činnosti.

Tento vývoj pochepitelně zasahuje nejen nová moderní odvětví, ale i tradiční a klasické činnosti, jakou je i textilní průmysl. Do téhoto odvětví zasahují hlavně mechanizace-automatizace a chemizace. Tento fakt staví desavadní poznání a z něho vyplývající praxi do nového světla i ve všech třech stupních textilní výroby a hlavně chemizace vytváří potřebu nového poznání na úseku přádelen a zušlechťeven. Vyplývají z ní nová praktická poznání ve výrobní a technologické činnosti, která v celé řadě případů nutně součítějí uznávané a pro praxi deperučované a

nařízované předpisy. Nová technika se snaží skracevat klasický proces předení snižováním počtu jednotlivých pasáží i novou technologie, kdy v poslední době zaujala textiláky v naší vlasti úspěšné řešení bezvřetenevého předení. V popředí zájmu, kdy se v naší socialistické republice savádí nový ekonomický model řízeného plán.kespedáfství, je otázka kvality. Vyrábět to, co jde na odbyt, se začíná pomalu uvádět v praxi. A právě také kvalita nutí výrobní podniky zavádět nové laboratorní stroje a přístroje, které zavádět nechytí chyby na výrobku již v počátcích výroby. Zatím co u dřívějších materiálů byly konečné žádeucí vlastnosti výrobků ovlivňovány v textilním edvětví hlavně až v závěrečné fázi výrobků, t. j. v zušlechťovně, vyvolávají materiálové vlastnosti, zejména chemických a syntetických vláken, nutnost petlačení nebo využití těchto vlastností již v prvém stadiu textilní výroby, t. j. v přádelně. Využití či petlačení některých vlastností vláken je pak dáno nime jiné směsováním dveu či vícevlákených komponentů.

Do celého procesu předení a koneckonců i do ostatních výrobních stupňů se dostává tak materiál, jehož chevání v průběhu výroby i koneč-

ném výrobku mnohdy vyběhuje z rámce předpokladů založených na praxi získané při zpracování klasických materiálů.

Toto poznání vede k nutnosti vytvářet v předvýrobních etapách při přípravě výroby takové organizační materiálové podmínky, které v maximální míře ověří teoretické předpoklady jak výroby výroby, tak i předpoklady vlastnosti poletovarů a metových výrobků.

Do organizačních materiálových podmínek patří tedy taková zařízení, která umožňují v existujících podmínkách ověřevat výrobu s relativně malou, resp. s minimální spotřebou materiálu, v technologické situaci, která se silně přiblížuje nebo dekence i reálná výrobní technologické situaci skutečného provozu.

Tak se v průmyslové činnosti objevují čím dál tím častěji laboratorní a výzkumná zařízení, která jsou miniaturizací skutečných výrobních zařízení. Zatím co pro průzkum a vývoj zušlechťovací technologie jsou vyvinuta zařízení, která umožňují laboratorně aplikovat celý výrobní proces od předúpravy přes barvení až do konečného zušlechtění, zůstává proces předení v tomto směru dosud ochuzen.

Příprava procesu předení je vlastně odkázána na laboratorní výběr materiálu avšak ověření

vlastního průběhu procesu je až dosud v praxi přádlem odkázáno na provozní zařízení. Je ovšem pravda, že se tento nedostatek v poslední době značně lepší a že již existují možnosti objektivní a přesné kontroly v průběhu předení, na př. celou soustavou měřicích a kontrolních aparátů značky USTER. A právě existence těchto přístrojů vyvolává potřebu evěřovat si běžně vliv různých podmínek při průběhu předení a na konečnou kvalitu příze.

Ukazuje se potřeba malých strojových jednotek, které umožní dostatečně rychle a přesně evěřit technologickou oprávněnost celé řady variant a řešení. Takevnu strojevou jednotkou by mohl být v průmyslové praxi laboratorní dopřádací stroj s dostatečnou variabilitou vlastního technologického procesu.

Rychlé a ekonomicky účesné evěřování a hledání optimálních podmínek na skutečném provozním strojovém zařízení lze těžko zajistit. A kvalita vyžaduje, aby při přípravě výroby byl zdeštatek informací o chování se příze v hotovém výrobku.

Využívání laboratorního dopřádacího stroje v tomto směru by přineslo nejen časové, ale i materiálové úspory. A měl by mít i takové parametry, aby chom se spolehlivě dozvěděli, jaké nejvhodnější příze lze z hlediska kvality, suroviny a produkativity vyprádat.

PŘEHLED stávajících laboraterních strojů

Laberaterní depř. stroj FD - 01

Z laboraterních depřádacích strojů se u nás užívají stroje maďarské výroby, a to typ FD-01. V poslední době, snad jen ojediněle, se objevují i laboraterní depř. stroje SKF-Spinntester 82. Labor. stroj FD-01 má plynule regulaci otáček vřetena, která umožňuje změny otáček od 6.000 do 13.000 ot/min. Pedávací rychlosť stroje je rovněž plynulá. Celkový průtah lze libovolně rozložit na jednu, dvě nebo tři průtaheová pásmá. Mertenevu převodovku lze tento celkový průtah nastavit až na průtah 100. Zatížení přitlačných válečků lze plynule měnit od nuly do 7 kg. Ustavení protahovacích válečků lze měnit v širokém rozsahu. Na stroji je možno použít různých průměrů prstence. Je dána možnost jednoduchého i dvojitěho nástrku a stroj běží s jedno nebo dveřemínkovým průtahem. Změny otáček vřetena, pedávací rychlosti, ustavení protahovacích válečků a zatížení přitlačných válečků je možné i při běhu stroje. Tím se umožňují zkoušky ve velikém rozsahu. Rychlosť prvního páru válečků a otáčky vřetena se řídí tlačítka. Další pásky zkouší k nastavení celkového průtahu a k dílčím průtahům mezi čtyřmi páry válečků. Jakmile je zaveden přesat a vybrány příslušné pa-

parametry předení, může být motor spuštěn. Pohyb vřeten ed elmetoru je proveden pomocí třecí spojky umožňující plynule změnu otáček. Rovněž plynulá změna dospělosti je prováděna třecími kotouči.

Na stroji mohou být předena čm 5 - 160. Vyšší čísla lze vyprádat využitím plného až 100 násobného průtahu. Ovšem výše těchto jených čísel nezávisí tak na laber. stroji, jaké na kvalitě přástu. Nebudu příze velmi dobré jakosti se může vyšším protahováním zhotovit jen z prvního přástu. Průtahevá pásmá se mohou nastavovat v rozmezí 28 - 60 mm.

Použití stroje se vztahuje na řešení těchto praktických úkolů :

určení horní hranice čísla příze
zkušení vlivu zatížení na rovnoměrnost
protahovaného výrobku

vliv rychlosti,
seuvišest mezi zákrutem a pevností,
určení předení z různých druhů surovin,
určení nejlépe odvídajících otáček
na produkčních strojích

určení pravděpodobné pevnosti příze

Technické údaje a parametry stroje FD-01 :

počet vřeten 2

otáčky vřeten 6.000 - 13.000 ot/min

peužité prstence 38,42,45 a 48 mm
počet válečků v průt.ústrejí : 4
průměry průtah.válečků 22 mm
zatížení válečků : měnitelné od 0 - 7 kg
průtah mezi 1.a 2.párem válečků 1 až 2
" mezi 2 a 3. -"- 1 až 8
" mezi 1 a 4. -"- 2,5-100

V praxi vykazuje však tento stroj některé nedostatky. Malý počet vršten zkresluje výsledky textilně-technologických zkoušek.

Vyskytuje se častá poruchovost. Rovněž je nutná častá výměna obléžení třecích plech vzhledem k rychlému spotřebení.

Na stroji nejsou použity omezovače balonů, jak je tomu na prevozních dopřádacích strojích. To zkresluje výsledky při měření napětí příze na balonu, neboť stejné podmínky nejsou na prevozních strojích.

Nevýhodou jsou i jeho nižší maximální etážky, které nedovolují ^{zkoušení} technol.vlastnosti příze při vyšších etážkách. Tato měření jsou důležitá, neboť se celosvětově směřuje k vyšší produktivitě a tím i k vyšším etážkám.

Laber. stroj SKF - Spinntester 82

Je osazen šesti společně poháněnými vřeteny.
Viz obráz č. 1.

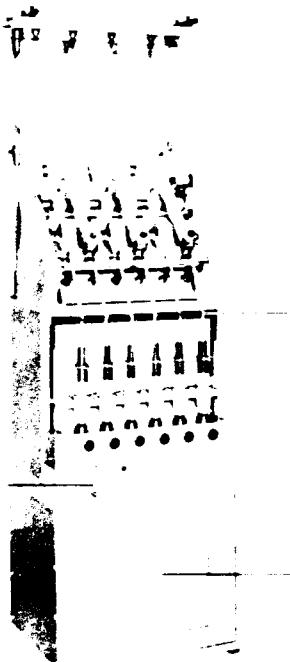

Bild SKF Spinntester 82 KA mit Kammgarnstrecke
mit 6 Spindeln und Fadenabwagung

obraz č. 1.

Protahovací ústrojí jsou ve 3 variantách :
pro bavlnu, vlnu a dleuhá vlákna. Zařízení
stroje umožnuje plynulé nastavení parametrů
během předení. A to :

otáčky vřeten : 3.500 - 14.000 ot/min.

celkový průtok : 12 - 108 pro bavlnu a chem.
vlákna
6 - 54 pro vlnu

Mezipruťah : 1 - 8

Zákruty u bavlny v rozmezí 240 - 2.160 z/m

zákruty u vlny -- 120 - 1.080 z/m

Pohon vřeten je odvozen přímo od stejnosměrného motoru s magnetickým regulátorem etáček.

Rezsaž etáček motoru : 200 - 2.800 et/min. Na stroji lze použít prstence s průměru 40,50 a 60 mm.

Tento laboratorní stroj se provádí ve dvou variantách : bez edsačení

s edsavacím zařízením.

Změna všech parametrů je plynulá a je možno ji měnit za chodu stroje. Nevýhodou tohoto stroje je opět te, že na něm nelze vyzkoušet chevání a vlastnosti stávajících uzlů prevezních strojů.

Mutne poděknout, že tento laboratorní depřádací stroj je u nás jen ojediněle v používání. Snad jej používá jen Výzkumný ústav bavlnářský v Žatci m/Orl. Já sám jsem jej viděl třikrát na prospektu SKF - informace pro přádelny, který mně byl echotně zapůjčen v Kovetexu.

Ideový návrh laber.-dopř.-stroje

Jak již v úvodu bylo řečeno má mít laber.-dopř.
stroj tyto vlastnosti :

plynule změnu parametrů v širokém rozsahu nebo
alespoň stupňovitou změnu s jemným odstupňováním,
využít regulaci parametrů výměnnými kely, které
by při častých změnách zdržovaly při práci.

Byle proto navrženo :

Práta h e v é ú s t r e j í :

Na stroji budou použita tři typy protah.ústrojí
pro bavlnu a jeden typ pro vlnu. Tím bude možno
evěřovat chování těchto stávajících ústrojí při
zavádění vyšších parametrů.

1. Použitá bavln. protah. ústrojí :

a protah. ústrojí dopř. stroje DP 75

Je to čtyřválečkové ústrojí zaručující až 200
násobný průtah. Sklen protah.ústrojí je 45° .

Pracuje nejčastěji jako dveupásmové se dveřmenín-
kovým agregátem v každém pásmu. Před svěrnými
liniami jsou zhušťovače. Konstrukce je řešena
tak, že ani zhušťovače před dvacátým párem ne-
komplikují obalu. Podle charakteru upřádaného
materiálu lze v prvém pásmu zvolit :

1. dveřmenínkové uspořádání
2. provedení pouze se spodními řemínky
3. vstupní pásmo bez řemínů.

Přitlačné válečky mají valivá ležiska a jsou
uchyceny, vedeny a zatěžovány přitlačným ramenem.
Toto uspořádání zaručuje rychleu a pohodlnou ma-
nipulaci. Průměry válečků :

I. 25 mm ,	IV. 25 mm
II. a III. - 24 mm / 1 mm síla řemínek /	

b Pretahovací ústrojí Kx 120 RD

Je tříválečkové, umožňuje průtah 15 - 35 násobný a používá se na streji D 75 A. Rezsah před-průtahu je 1,1 - 2. Rezsah průtahu v prvním pásmu 9 - 32,5, sklen prot. ústrojí je 45° .

Průměry pretah. válečků :

- I. - 25 mm,
- II. - 24 mm / 1 mm síla řemínku /
- III. - 25 mm.

c Průtahové ústrojí Kx 150 D

Je tříválečkové dveřemínkové ústrojí se sklenenem 45° . Používá se na streji D 75 S. Rezsah celkových průtahů 9,84 - 35,47, rezsah před-průtahu v 1. pásmu 1,1 - 2. První a třetí průtahový váleček je rýhevaný, druhý vrubkován. Před prvním párem válečků je umístěn vodič přástu se stavitelným výkyvem na rezváděcím ústrojí, takže lze využít maximální šířky přítlačných válečků, které jsou uchyceny v edklepném přítlačném rameni. Průměry pretah. válečků :

- I. - 35 mm
- II. - 30,5 mm
- III. - 31 mm

2 Vlnařské průtahové ústrojí :

Je použito čtyřválečkové pretah.ústrojí ze streje DC 56. Ústrojí má sklen 45° . Délka průtahového pole je 190 - 250mm. Rezsah průtahu 9,31 - 60,2. Průměry pretah.válečků

- I. 35 mm
- II. 34 mm / 1 mm šířka řemínku /
- III. 19 mm
- IV. 35 mm

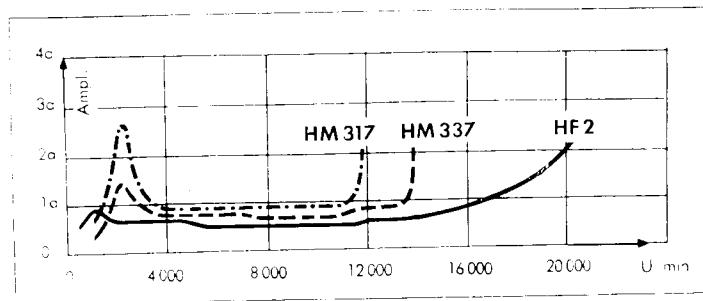
V řešení:

Vzhledem k požadovaným vysokým otáčkám / až 18.000 ot/min / nelze zatím použít vřetena tuzemské výroby, která pro tyto vysoké otáčky nejsou vhodná. Na straně bude proto použito vřeteno SKF. Podle podkladů z katalogu SKF / tabulka a graf - viz obráz č. 2 / bylo zvoleno vřeteno řady HF.

Spindel mit	Garnspule	Abstand	max. Drehzahl
c H-Lagerhülse	Gewicht g	b mm	U min
HF 2	210	52	17000
HM 337	165	53	13000
HM 317	135	48	11500

Übernormale Unwucht

b = Abstand Halslagermitte bis oberes Spulenende

Jak je patrné z tabulky snese tedy vřeteno 18.000 ot/min. Jseu te maximální dovolené otáčky a je tedy zřejmé, že při nastavení otáček vřeten na laber.depř.streji na hodnotu 18.000 jseu pak

VŠST LIBEREC
FAKULTA STROJNÍ

Laberatorium
depřádací strojí

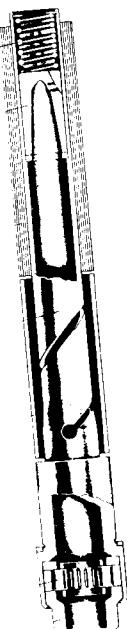
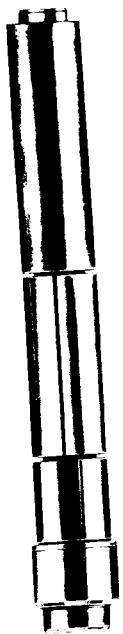
List 16

30. října 1967

Jiří Pecháček

vřetena přetáčena a nelze tedy tento režim po-
užívat ve delší době. Jinak by vzhledem k restitu-
cí amplitudě kmitání vřetén mohlo dojít k poš-
kození.

Preteže na laber. depř. stroji se má přist jak
bavlna, tak i vlna, bylo zvoleno z řady HF
vřetena HF 3, které svými rozměry nejlépe
vyhovovalo. Zvolené vřeteno je na obrázech
č. 3, 4 a 5 a 6.

obraz č. 3 a 4.

VŠST LIBEREC
FAKULTA STROJNÍ

Laberaterní
depřádací stroj

List 17

30. října 1967

Jiří Pecháček

obraz č. 5.

V katalogu vřeten SKF nejsou uvedeny přesleny k těmto ležiskům vřetena náležející. Proto byl zvolen přeslen naší výroby ze střeje D 75 S, který vzhledem k průměru v ležisku vřetena - 8,8 vyhovuje.

P O H O N Y

Pohon stroje

K pohonu stroje je použit stejnosměrný elmetr s magnetickým regulátorem otáček, který umožnuje regulaci otáček ve velmi širokém rozsahu / 1 : 30 /

Výkon motoru : z praxe je známo, že se výkon motorů u doprádacích strojů navrhují podle zkušenosti třechu předimensevaný. Dá se předpokládat, že potřebný výkon na jedno vřeteno vč. ztrát je asi 100 W. Tedy pro 8 vřeten 0,8 kWh. K doprádacímu laboraternímu stroji byl proto vybrán meter TMN 10 b e typovém výkenu 1,7 kW. K tomuto motoru byl vybrán v katalogu ZPA Děčín příslušný magnetický regulátor ROME 1,2 , napětí 220 V, 50 Hz. Výkon motoru je pak při jmenovitých otáčkách 1 kW a otáčky jmenovité 2.800 ot/min. V.

Pohon vřeten :

Pohon vřeten je odvozen přímo od motoru a otáčky v požadovaném rozsahu lze plynule měnit pomocí magnetického regulátoru.

Pohon přetahevacího ústrojí :

Pohon pedávacích válečků je veden od motoru přes třistupňovou převodovku a, v a r i á t o r, který umožnuje plynule změnu podávacích válečků v požadovaném rozsahu.

Regulace průtahu : celkový průtok je dán rozdílem obvodové rychlosti přiváděcích válečků a válečků podávacích. Je tedy dán poměrem otáček těchto válečků. Otáčky přiváděcích válečků jsou odvozeny od otáček podávacích válečků přes třistupňovou skříň, na kterou navazuje Nortonova převodovka. Ta umožňuje stupňovité nastavení

průtahu s velmi jemným odstupňováním. Rezsah průtahu musí splňovat rozmezí průtahu, který umožňují použitá pretahevací ústrojí. Proto byl zvolen průtah v rozmezí 5 - 200. Mezi průtah je dán poměrem otáček 1. a 2. pretahevacího válečku. Byl zvolen rezsah 1 - 8. Pohon 2. páru pretahevacích válečků je vzat od 1. páru válečků přes dveustupňovou převodovku a Nortenevu skřín.

Při použití čtyřválečkového pretahovacího ústrojí je mezi 2. a 3. párem pretahovacích výlečků pevné napínací průtah 1,1 - konstanta.

Zdvih lavice .

Kmitavý zdvih lavice je realizován srdcevkou, jejiž pohyb je edvozen od poholu podávacích výlaků přes dvě šnekové převodovky.

Pestouny zdvih lavice a omezevačů balenů je proveden pomocí rohatky se čtyřmi západkami tak, jak je temu u madarského laber. depřád. streje FD- Ol. Natáčení rehatky prevádí nastavitelný deraz při výkyvu páky daným vačkou. Mezi rehatkou a zvedacími kladkami je zařazena šneková převodovka. Mezi zvedáním lavice a zvedáním jednotlivých omezevačů je zařazen převod do pomala.

Na základě téhoto ideového návrhu bylo sestavene kinematické schema streje - viz příleha č. 1.

Výpočet převodů

Retižové a ozubené převody jakož i převody řemenic jsou voleny a ve výpočtu jsou počítány převody převodevek. Mertonevy skříně mají daný převod 1 : 4, jsou použity Mertonevy skříně z labor. depř. stroje FD - Cl.

Poháněn vřetenem:

požadovaný rozsah otáček (4 - 18) . 10³ ot/min!

rozsah regulace motoru 2.800 - 93,3 ot/min.

Převod mezi motorem a vřetenem bude přímo poháněcím páskem.

$$D = \text{průmér řemenice motoru}$$

$$d = \text{průmér přeslenu} \dots \dots \dots \quad 32 \text{ mm}$$

$$p = \frac{n_2}{n_1} = \frac{18.000}{2.800} = 6,45$$

$$p = \frac{D}{d} \quad D = p \cdot d = 6,45 \cdot 32 = 206 \\ \text{voleno } D = 210$$

$$p = \frac{D}{d} = \frac{210}{32} = 6,6$$

$$D = 210$$

$$p = 6,6$$

Regulovatelný rozsah vřetene

$$n_2 \text{ min} = n_1 \text{ min} \cdot p = 93,3 \cdot 6,6 = 612 \text{ ot/min.}$$

$$n_2 \text{ max} = n_1 \text{ max} \cdot p = 2.800 \cdot 6,6 = 18.400 \text{ ot/min.}$$

Požadovaný rozsah je uvnitř možného rozsahu. Je tedy zřejmé, že převod i rozsah otáček motoru jsou vyhovující!

Použitý rozsah otáček motoru

$$n_1 \text{ min} = \frac{n_2 \text{ min}}{p} = \frac{4.000}{6,6} = 603 \text{ ot/min}$$

$$n_1 \text{ min.} = 603 \text{ o/m}$$

$$n_1 \text{ max} = \frac{n_2 \text{ max}}{p} = \frac{18.000}{6,6} = 2.730 \text{ ot/min}$$

$$n_1 \text{ max} = 2730 \text{ o/m}$$

Výpočet převodu pro pohon podávacích válečků

v_d = podávací rychlosť v rozsahu 10 - 40 m/min

d = průměr podávacích válečků

n = otáčky podávacích válečků

$$v_d = \frac{\pi \cdot d \cdot n}{1.000}$$

$$n = \frac{v_d \cdot 1000}{\pi \cdot d}$$

Pro protahovací ústrojí stroje DP - 75 $d = 25$ mm

$$n_{\min} = \frac{v_d \min \cdot 1000}{\pi \cdot d} = \frac{10 \cdot 1000}{\pi \cdot 25} = 126 \text{ ot/min}$$

$$n_{\min} = 126 \text{ o/m}$$

$$n_{\max} = \frac{v_d \max \cdot 1000}{\pi \cdot d} = \frac{40 \cdot 1000}{\pi \cdot 25} = 510 \text{ ot/min}$$

$$n_{\max} = 510 \text{ o/m!}$$

Výpočet převodu $P + V$ = převodovka + variátor

Převod od motoru :

$$\mu_m = \frac{n_2}{n_1} = \frac{D_1}{D_2} = \frac{115}{100} = 1,15$$

D_1 = průměr řemenice motoru

D_2 = průměr řemenice převodovky

$$n_2 = n_1 \cdot \mu_m$$

$$n_2 \min = n_1 \min \cdot \mu_m = 608 \cdot 1,15 = 690 \text{ ot/min}$$

$$n_2 \min = 690 \text{ ot/m}$$

$$n_2 \max = n_1 \max \cdot \mu_m = 2730 \cdot 1,15 = 3.140 \text{ ot/min}$$

$$n_2 \max = 3.140 \text{ o/m!}$$

Otačky odváděné z $P + V$

p_P = převod od podávacích válečků

$$n_3 \min = n_P \min \cdot p_P$$

np = otáčky pedávacích volečků

$$pp \text{ voleno } 36 : 36 \cdot 18/36 = -\frac{1}{2} \text{ (viz kinem! schema.)}$$

$$n_2 \text{ min} = np \text{ min} \cdot pp = 126 \cdot \frac{1}{2} = 63 \text{ ot/min}$$

$$n_3 \text{ min} = 63 \text{ ot/min}$$

$$n_3 \text{ max} = np \text{ max} \cdot pp = 510 \cdot \frac{1}{2} = 255 \text{ ot/min}$$

$$n_3 \text{ max} = 255 \text{ ot/m}$$

Převod $P + V = p$

$$p \text{ min} = \frac{690}{255} = 2,7$$

$$p = 2,7 \cdot 49,8 \text{ do pomala}$$

$$p \text{ max} = \frac{3140}{63} = 49,8$$

Zvolen variátor s jednou předlohou

"Z" 12 201 s převodem $p_{var} = 1 : 16,6$ až $1 : 2,78$.

$$p_V = \frac{1}{2,78} \text{ až } \frac{1}{16,6}$$

Na převodovku zbyvá převod

$$1 : 1 \text{ až } 1 : 3$$

Převodová skříň má zaručit převod

$$p_S + 1 : 1, 1 : 2, 1 : 3.$$

Tím je umožněna regulace doprádací rychlosti
v požadovaném rozsahu.

ZMĚNA PRŮTAHU

Celkový průtok - P_c -

je dán poměrem otáček přiváděcích a podávacích
válečků.

$$P_c = \frac{n_{edv.}}{n_{priv.}}$$

Otáčky přiváděcích válečků jsou odvezeny od
vývedu variátoru, který určuje otáčky podávacích
válečků.

Změna průtahu je provedena pomocí Nertenevy
převodovky, která je převzata z maďarského la-
boratorního stroje FD-01. Má rozsah regulace

$$1 : 1 \text{ až } 4 : 1.$$

Celkový průtok stroje 5 - 200.

Z rozsahu průtahu vyplývá převod $\frac{200}{5} = 40$.

Je tedy nutné zařadit před Nertenevu skříně tří-
stupňovou převodovku a regulaci průtahu rozdělit
na tři stupně s poměrem 1 : 4.

a / 1. stupeň průtok 5 - 20

b / 2. stupeň průtok 20 - 80

c / 3. stupeň průtok 50 - 200

ad a / průtok 5 - 20

Pro tente rozsah zbyvá na převodovou skříně a
pevné převody převod 1 : 20

Rozdělen je následovně :

$$\frac{1}{2} \cdot \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{5} \cdot \frac{1}{4} \cdot \frac{1}{2} = \frac{1}{1} \cdot \frac{1}{80} = \text{ppř. } \frac{1}{80}$$

$-\frac{1}{2}$ - stálý převod mezi variátem a pedávacími válečky

$-\frac{1}{4} \cdot -\frac{1}{5}$ - převod mezi variátem a převodovou skříní

$-\frac{4}{1}$ - převod skříně - 1. stupeň

$-\frac{1}{2}$ - stálý převod mezi Nertonevou skříní a přiváděcími válečky.

ad b/ průtah 20 - 80

požadovaný převod $\text{ppř. } -\frac{1}{80} = \frac{1}{80}$ až $\text{ppř. } = 1$

ad c / průtah 50 - 200

$\text{ppř. } \frac{1}{80} = \frac{1}{200}$ až $\text{ppř. } = -\frac{1}{2,5}$

3stupňová převodová skřín má stupně

$-\frac{4}{1}$, $-\frac{1}{1}$, $-\frac{1}{2,5}$.

Meziprůtah :

Změna meziprůtahu provedena Nertonevou převodovkou z FD-01 a dvoustupňovou převodovkou

Meziprůtah velen 1 : 8

Nutno rozdělit na dva stupně

a / 1 - 4

b / 2 - 8

Je tedy nutná dvoustupňová převodovka

s převodem 1 : 1 a 1 : 2.

Přetahovací ústrojí Kx 2 RD stroje D 75 A.

Průměr odváděcího středního i přiváděcího válečku je stejný a = 25 mm.

Převod od variátemu a převod pro průtahy tedy zůstane stejný.

Pretahovací ústrojí Kx 150 D ze stroje DP 75 S

Průměr přiváděcího válečku = Ø edváděcího válečku = 35 mm

Průměr středního válečku je 30,5 + 1 mm

1 / Otačky pedávacích válečků :

Dodávací rychlosť vd je nutno zachovat v předepsaném rozmezí. Tato se však mění se změnou průměru pedávacích válečků

$$vd = \frac{\pi d n}{1000}$$

Je tedy nutné změnit otáčky válečků v obráceném poměru průměru válečků. To znamená, že je nutno zařadit převod

$$p = \frac{25}{35}$$

2 / Průtah

Tentýž převod $p = \frac{25}{35}$ je nutné zařadit mezi Nertenovu skřín a edváděcí válečky, aby průtah zůstal zachován.

3 / Meziprůtah

Meziprůtah je dán poměrem obvodové rychlosti I. a II. páru pretahovacích válečků. Při různých průměrech válečků je tedy závislý nejen na otáčkách, ale i na průměru válečků.

Je tedy nutné zařadit za Nertenovu skřín převod

$$p = \frac{d_{II}}{d_I} = \frac{31,5}{35} = \frac{9}{10}$$

Protahevací ústrojí stroje DG 56

Průměr válečku přiváděcího, odváděcího a
středního = 35 mm

Pohon pedávacích a přiváděcích válečků je
tedy se stejným převodem jako u stroje
D 75 S.

Pro meziprůtah je třeba zařadit mezi obě
nártenevy skříně převod $p = \frac{25}{35}$

Převod mezi druhým a třetím válečkem.

Mezi druhým a třetím válečkem je volen
napínací průtah

$$P_{2,3} = 1,1 - \text{konst.}$$

$$P_{2,3} = \frac{\pi}{\pi} \cdot \frac{3}{2} = \frac{\pi d_3 n_3}{\pi d_2 n_2}$$

$$n_3 = \frac{P_{2,3} d_2 n_2}{d_3} = \frac{d_2}{d_3} \cdot P_{2,3} \cdot n_2 = \\ = \frac{35}{19} \cdot 1,1 \cdot n_2$$

$$\frac{n_3}{n_2} = P_{2,3} = \frac{35}{19} \cdot 1,1 \doteq \frac{1}{2}$$

Návrh srdcevky

Co vše má vliv na tvar srdcevky?

Je to především žádaný tvar potáče, t.j. výška úkosu, průměr dutinky a průměr potáče. Dále pak rozdělení srdcevky, zda pravidelné nebo nepravidelné. Na tvar srdcevky má také vliv průměr kladíčky, na kterou působí srdcevka a vlastní velikost srdcevky. Je třeba přihlédnout i k jiným vlivům, na př. číslo příze a stoupání vinutí, které sice nemají vliv na tvar srdcevky, ale podmíkají specifickou váhu vinutého potáče, zasekávání příze do sousedních vrstev vinutí a pevnost stavby potáče.

U vlastního výpočtu je nutno vyjít z těchto základních podmínek pro navinování příze na potáč. Aby úkos potáče, na který se příze navinuje, byl stále rovný, tedy nedeformovaný, musí být stoupání evinu konstantní. Protože otáčky vrtečen a dodávka příze jsou v každé časové jednotce stejné, musí se měnit úhlová rychlosť navinování příze na potáč podle průměru, kde se příze navijí, tedy podle polohy lavice. Z těchto důvodů musí být i pehyb prstenceové lavice nerovnoměrný. Při stoupání lavice, kdy se příze navimuje směrem ke špičce potáče, se musí lavice zrychlovat a při obráceném směru se zpomalovat.

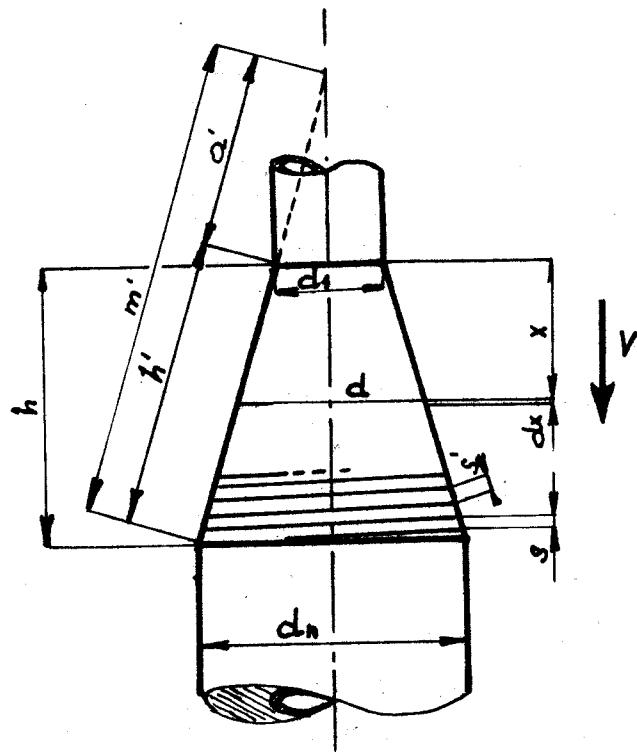
Vlastní výpočet srdcevky:

Matematické vyjádření základních vztahů podle obr. 4

$$v = v \frac{dx}{dt}$$

$$dx = -\frac{\theta}{2\pi} d\varphi / : dt$$

$$\frac{dx}{dt} = -\frac{\theta}{2\pi} \frac{d\varphi}{dt}$$

obr. 6.

$$\frac{dy}{dt} = \omega_h = -\frac{2c}{d}$$

$$\frac{h}{d_n + d_1} = \frac{x}{d - d_1}$$

$$d = \frac{x}{h} (d_n + d_1) + d_1$$

Z uvedených vztahů sestavíme matematický výraz pro okamžitou rychlosť prstencové lavice :

$$v = \frac{cs}{T \left[\frac{x}{h} (d_n + d_1) + d_1 \right]} = -\frac{dx}{dt}$$

Tuto diferenciální rovnici řešíme separací proměnných a integraci. Tím dostaneme závislost mezi odlehlostí prstencové lavice a časem :

$$\int_0^x \left[\frac{\pi}{h} (d_n - d_l) + d_l \right] = - \frac{es}{\pi} \int_0^t dt$$

$$\frac{x^2}{2h} (d_n + d_l) + d_l x = - \frac{es}{\pi} t$$

$$\frac{d_n - d_l}{2h} x^2 + d_l x - \frac{es}{\pi} t = 0 / \cdot h$$

$$\frac{d_n + d_l}{2} x^2 + hd_l x - \frac{ht es}{\pi} = 0$$

*Rešením kvadratické rovnice obdržíme

$$x_{1,2} = \frac{-hd_l \pm \sqrt{(hd_l)^2 + \frac{2htes}{\pi}(d_n - d_l)}}{d_n - d_l}$$

Pro naš případ se hodí pouze jeden kořen výsledku kvadratické rovnice, který je jedním z konečných výsledků pro konstrukci srdečky.

$$x = \frac{-hd_l + \sqrt{(hd_l)^2 + \frac{2h}{\pi}(d_n - d_l) tsc}}{d_n - d_l}$$

Z této rovnice je nezávisle proměnnou tsc a závisle proměnnou x. Pro rozdělení celkového zdvihu na dílčí úseky je třeba stanovit rozsah tsc k rozsahu x.

Pohybuje-li se x od 0 do h, bude se tsc pohybovat od $x = 0$, $tsc = 0$

$$h = \frac{-hd_l + \sqrt{(hd_l)^2 + \frac{2h}{\pi}(d_n - d_l) tsc}}{d_n - d_l}$$

Po úpravě výrazu dostáváme

$$tsc = \frac{(d_n + d_l) h \pi}{2}$$

Takže pro určitý dílek z- je

$$t_{se} = \frac{(d_n + d_1) h \pi z}{2 z_c}$$

z_c celkový počet dílků .

Tento vzorec je dalším konečným výsledkem pro konstrukci srdcevky. Abychom mohli srdcevku konstruovat, potřebujeme dále znát převod μ mezi prstencovou lavicí a srdcevkou.

$$x_1 = \mu \cdot x$$

$$y_1 = H - x_1$$

Tyto dva další konečné výsledky doplňují předcházející dva na celek, posloužující již pro konstrukci srdcevky.

Použité značky :

d_1 - střední průměr dutiny v mm

d_n - průměr potáče v mm

d - obecný průměr úkosu potáče

h - výška úkosu v mm

v - rychlosť lavice v mm/sec!

s - stoupání návinnu v mm

t - čas v sec!

c - dodávka příze v mm

n - úhlová rychlosť v navinování v rad/sec.
- úhel návinnu

H - maximální vzdálenost středu srdcevky od středu kladicky v mm

x - obecná poloha lavice

x_1 - obecná poloha na srdcevce

μ - převod mezi srdcevkou a prstenc.lavici
zvolen 4 : 5

Technický výpočet srdecovky byl převzat z publikace Jiřího Součka uveřejněném v časopise TEXTIL, ročník 12 č. 6 z roku 1957.

Konkrétní výpočet srdecovky pro navrhovaný stroj

Z teorie vyplývá, že tvar srdecovky je závislý na průměru prstence. Protože je třeba, aby se daly použít prstence různých průměrů v daném rozsahu, byl proveden vypočet vačky pro krajní průměry prstenců! Tím bylo možné srovnat tvar srdece a zjistit velikost odchylky.

Vypočet vačky pro Ø prstence 80 mm.

$$\text{Hodnoty : } d_0 = 76 \text{ mm}$$

$$d_1 = 28 \text{ mm}$$

$$H = 75 \text{ mm} \quad h = 50 \text{ mm}$$

Pro konstrukci vačky byl zdvih i pokles rozdělen na $z_c = 24$. Zdvih a pokles na vačce jsou rozdeleny v poměru 2 : 1

$$t_{sc} = \frac{(76 + 28) \cdot 50 \cdot 5,14 \cdot \frac{z}{2}}{48} = 343,7$$

$$x = \frac{-50 \cdot 28 + \sqrt{(50 \cdot 28)^2 + \frac{2 \cdot 50 \cdot (76-28)}{r} t_{sc}}}{76 - 28}$$

$$= \frac{-1400 + \sqrt{1960000 + 1530 \cdot t_{sc}}}{48}$$

$$x_1 = x \cdot \frac{4}{5}$$

Pro předpěžný návrh tvaru srdecovky postačí k jeho konstrukci postup po 3 dílkách.

Vypočtené hodnoty v těchto bodech jsou
uvedeny v následující tabulce :

z	tac	x mm	x1 mm	y mm
0	0	0	0	75
3	1030	10	8	67
6	2060	17,8	14,3	60,7
9	3090	22,6	19,1	55,9
12	4120	30,7	24,5	50,5
15	5150	36,2	29	46
18	6180	41	32,8	42,2
21	7210	45,8	36,8	38,2
24	8000	50	40	35

Z těchto vypočtených hodnot byl zkonstruován
tvar srdcovky - viz přílohu č.

Výpočet srdcovky pro průměr prstence 40 mm

Hodnoty : $d_n = 36 \text{ mm}$

$d_1 = 28 \text{ mm}$

$H = 75 \text{ mm}$

$h = 50 \text{ mm}$

$$tac = \frac{(36 + 28) \cdot 50 \cdot 3,14 \cdot z}{48} = 210 z$$

$$x = \frac{-50.28 + \sqrt{(50.28)^2 + \frac{2.50(36-28)}{5,14} tsc}}{36 - 28}$$

$$= \frac{-1400 + \sqrt{1960000 + 255 tsc}}{8}$$

$$x_1 = x \cdot \frac{4}{5}$$

Vypočtené hodnoty v těchto bodech jsou uvedeny
v následující tabulce :

z	tsc	X mm	x 1 mm	y mm
0	0	0	0	75
3	630	7,5	6	69
6	1260	13,8	11	64
9	1890	20,3	16,2	58,8
12	2520	24,3	21,8	53,2
15	3150	32,5	26	49
18	3780	39	31,2	43,8
21	4420	44,8	36	39
24	5050	50	40	35

Z těchto hodnot byl sestrojen tvár srdečovky
viz příloha č. 1.

Brovnáním sestřelených tvarů srdcevek na přílehách č. 2 a 3 vidíme, že srdcevka pro prstence o průměru 80 má v horní části kmitu strmější steupání. To znamená, že v této fázi elementárního návinu, t.j. v místech menšího průměru bude steupání návinu příze strmější. Tedy rozteč mezi jednotlivými vlákny se bude se zmenšujícím průměrem zvětšovat rychleji než temu je u vačky pro průměr prstence 40 mm. Je to z toho důvodu, že při větším rozdílu průměru návinu, jak je temu u průměru prstence 80, se za stejnou dobu vytvoří větší množství evinů na malém průměru. Aby tedy byla zachována stejná rozteč mezi nitěmi, je zapotřebí, aby vačka za tuč dobu s menším průměrem zaručila větší zdvih.

To znamená, že chceme-li při každém průměru prstence zachovat ideální návin se stejnou roztečí nití, byle by třeba na střeli pro každý průměr prstence vyměňovat vačku. To je po konstrukční stránce a také z hlediska obsluhy velmi velmi obtížné a nepraktické. V případě, že na střeli použijeme pro všechny průměry prstence stejnou vačku, jejíž konstrukce bude provedena pro střední průměr prstence, nedržíme podmínky ideálního návinu. Pro větší průměry prstence bude pak návin směrem k men-

šímu průměru hustší, tedy i tvrdší. Naopak u menších průměrů prstenců budou při navinevání rezteče mezi jednotlivými nitěmi směrem k menšímu průměru větší a návin bude měkčí. Přes tyto nevýhody však lze tato řešení použít, neboť není účelem laberaterního dopřádacího stroje, aby vytvářel cívky s ideálním návinem. Na ostatní technologické parametry nemá rychlosť zdvihu vačky vliv. Jediným omezením v tomto případě je, aby u velkých průměrů prstenců nedošlo ke zmenšení reztečí jednotlivých nití v návinu do té míry, že by se nitě překládaly přes sebe. V takovém případě by bylo snemožné stahování nitě z potáče, neboť by decházel k častým přetrhům. Vzhledem k tomu, že rezteč mezi jednotlivými nitěmi pro ideální návin se volí pět průměrů příze, je tento případ velmi nepravidelný. Navrhoji proto de laberaterního dopřádacího stroje srdcevku pro střední průměr prstence, to znamená pro průměr prstence 60 mm.

Výpočet srdcevky pro průměr prstence 60 mm

Hodnoty :	dn	=	56
	dl	=	28
	H	=	75
	k	=	50

$$Zc = 24$$

$$tsc = \frac{(56 + 28)}{2} \cdot \frac{3,14 \cdot 50}{24} = 274 \text{ z}$$

$$x = \frac{-50 \cdot 28 + \sqrt{(50 \cdot 28)^2 + 2 \cdot 50 \cdot (56 - 28)}}{3,14} \cdot tsc$$

$$= \frac{-1,400 + \sqrt{1960000 - 892}}{28} \cdot tsc$$

$$x_1 = x \cdot \frac{4}{5}$$

$$y = H - x_1$$

Výsledky výpočtu jednotlivě pro všechny dílky Zc jsou uvedeny s příslušnými hodnotami pro tsc, x, x₁ a y₁ v následující tabulce.

Z hodnot v tabulce byl sestřejen tvar srdcovky, která bude použita v narkevaném stroji. - viz příloha č. 3.

z	tsc	x mm	Xl mm	y mm
0	0	0	0	75
1	274	3,06	2,44	72,56
2	548	5,8	4,64	70,36
3	822	8,65	6,92	68,08
4	1096	11,1	8,9	66,10
5	1370	13,6	10,9	64,10
6	1644	16,2	12,9	62,10
7	1918	18,1	14,5	60,50
8	2182	20,6	16,5	58,50
9	2466	22,8	18,3	56,70
10	2740	25,-	20	55,--
11	3014	26,8	21,5	53,50
12	3288	29,2	23,3	52,20
13	3562	30,8	24,7	50,30
14	3836	32,6	26,2	48,80
15	4110	34,60	27,6	47,40
16	4384	36,60	29,3	45,70
17	4658	38,40	30,6	44,40
18	4932	40,60	32,40	42,60
19	5206	42,-	33,50	41,50
20	5480	43,4	34,70	40,30
21	5754	45,-	36,-	39,--
22	6028	46,5	37,20	37,80
23	6302	48,2	38,60	36,40
24	6576	50,-	40,-	35,--

Výpočet otáček vačky a převodu mezi
vačkou a pedávacími válečky.

Teorie výpočtu je opět převzata z článku
Jiřího Součka v časopise TEXTIL.

Použité značky :

d_p - průměr příze

R - obecný poloměr spirály

l - délka navinuté příze za jeden zdvih
lavice v mm.

γ - převod mezi předním cylindrem a
srdečovkou

ψ - obecný úhel spirály v rad.

α - úhel rezvinutého úkosu v rad.

h' - délka úkosu v mm

s' - vzdálenost návinu v mm

m' - poloměr rezvinutého úkosu v mm

d_{pc} - průměr předního cylindru

Číslo příze a její průměr

$$\check{\rho}_m = \frac{l [cm]}{100 G [g]}$$

$$G = \frac{\pi d_p^2}{4} \gamma l$$

$$\check{\rho}_m = \frac{4 l}{100 \pi d_p^2} = \frac{4}{100 \pi d_p^2} l$$

$$d_p = \sqrt{\frac{4}{100 \pi l}} \check{\rho}_m$$

$$\sqrt{\frac{4}{100 \pi l}}$$

$$D = \sqrt{\frac{4}{100 \pi l}}$$

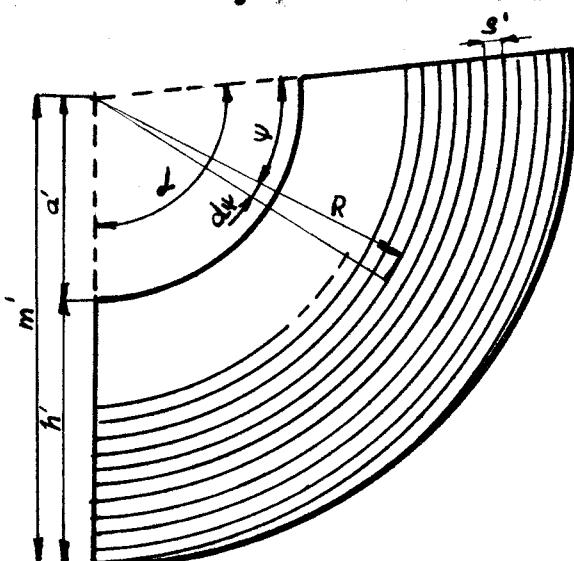
$$d_p = \frac{D}{\sqrt{\epsilon n}}$$

Průměr příze je důležitý pro stanovení stoupání ovinu. Čím bude příze silnější, tím bude i stoupání větší. Stoupání ovinu se stanoví podle velikosti mezery mezi sousedními eviny, která se určí na počet nití. Na př. mezera mezi sousedními eviny při rovnoběžném vinutí má být 5 nití a pod.

Délka navinuté příze v jedné vrstvě.

Pro výpočet si rezvineme elášť úkusu do roviny. Destaváme tak kruhovou výseč, na které stoupání ovinu příze tvoří spirálu.

Základní vztahy podle schematických obr. 6 a 7

Obr. 7.

$$h' = \sqrt{\left(\frac{d_n - d_1}{2}\right)^2 + h^2}$$

$$\frac{d_n - d_1}{2} = \frac{d_n}{2} \rightarrow m' = \frac{d_n}{d_n - d_1} \sqrt{\left(\frac{d_n - d_1}{2}\right)^2 - h^2}$$

$$\left[\frac{(d_n - d_1)^2}{2} + h^2\right]^{\frac{1}{2}} = \frac{d_n}{m},$$

$$\frac{h}{m'} = \frac{s}{s'}$$

$$s' = s - \frac{h'}{h}$$

$$s' = s \sqrt{\frac{\left(\frac{d_n - d_1}{2}\right)^2 - h^2}{h}}$$

$$a' = m' - h'$$

$$a' = \frac{d_1 \sqrt{\left(\frac{d_n - d_1}{2}\right)^2 + h^2}}{d_n - d_1}$$

Obecná rovnice spirály :

$$R = k\varphi - a$$

Výpočet konstanty k :

$$s' - a' = k\alpha + a'$$

$$s' = k\alpha$$

$$\pi d_n = \alpha m' \rightarrow \alpha = \frac{\pi d_n}{m'}$$

$$s' = k \pi \frac{d_n}{m'} \rightarrow k = \frac{s' m'}{\pi d_n}$$

Dosazením předcházejících rovnic obdržíme :

$$k = \frac{\left[\left(\frac{d_n - d_1}{2} \right)^2 + h^2 \right]}{\pi h (d_n - d_1)}$$

Výpočet konstanty a

$$a = a'$$

Po desažení předešlých rovnic

$$a = \frac{d_1 \sqrt{\left(\frac{d_n - d_1}{2} \right)^2 - h^2}}{d_n - d_1}$$

Výpočet úhlu ψ

$$\psi = -\frac{h}{s} - \alpha$$

$$\alpha = \frac{\pi d_n}{n} = \frac{\pi (d_n - d_1)}{\left[\left(\frac{d_n - d_1}{2} \right)^2 - h^2 \right]^{\frac{1}{2}}}$$

$$\psi = \frac{\pi h (d_n - d_1)}{s \sqrt{\left(\frac{d_n - d_1}{2} \right)^2 - h^2}}$$

Výpočet délky spirály :

$$R = k\psi + a$$

$$dR = k d\psi$$

Podle Pengetova náhradního vztahu

$$\sqrt{a^2 - b^2} \doteq 0,96a + 0,4b$$

lze pro usnadnění výpočtu psát

$$d_1 = 0,96 R d\psi + 0,4 dR$$

$$d_1 = 0,96 (k\psi + a) d\psi + 0,4 k d\psi$$

Diferenciální rovnici řešíme integrací

$$1 = 0,96 \int (k\psi + a) d\psi + 0,4 k d\psi$$

$$1 = 0,96 \frac{k}{2} \psi^2 + 0,96 a\psi + 0,4 k\psi$$

$$l = 0,48 k\psi^2 + (0,96a + 0,4 k)\psi$$

Převod je dán výrazem

$$\eta = l : \frac{l_1 - l_2}{\pi dpc}$$

Konkrétní výpočty převodu mezi vačkou a podávacími válcečky.

Rezsah čm - 20 až 100 u bavlny

Rezsah čm - 10 až 70 u vlny

Obvyklý rezsah čísel pro použitá průtažná ústrojí je nižší a sice pro bavlnu 20 - 70 čm, pro vlnu 64 až 40 čm.

Průměry příze:

1. čm 20

$$pb = 0,829 / \text{cm}^3$$

$$dp = \frac{1,25}{\sqrt{20}} = 0,28$$

2. čm 100

$$dp = \frac{1,25}{\sqrt{100}} = 0,125$$

Steupání závitu

$$s = 5 \cdot dp$$

$$1. \text{ čm } 20 \quad s = 5 \cdot 0,28 = 1,40$$

$$2. \text{ čm } 100 \quad s = 5 \cdot 0,125 = 0,625$$

Výpočty pro průměr prstence 50 mm

$$1. \text{ čm } 20 \quad k = \frac{\frac{1}{4} \cdot [46-28]^2 + 50^2}{3,14 \cdot 50 \cdot 46-28} =$$

$$= \frac{1,4 \cdot 2578}{3,14 \cdot 50 \cdot 18} = 1,3$$

1. pro čm 20

$$a = \frac{28 \cdot \sqrt{\left(\frac{46-28}{2}\right)^2 - 50^2}}{(46-28)} =$$

$$= \frac{28 \cdot 50,6}{18} = 81$$

$$\psi = \frac{3,14 \cdot 50 \cdot (46-18)}{1,4 \cdot \sqrt{\left(\frac{46-28}{2}\right)^2 - 50^2}} = 39,2$$

$$l_1 = 0,48 \cdot 1,4 \cdot 39,2^2 + (0,96 \cdot 81 - 0,4 \cdot 1,4) \cdot 39,2 =$$

$$= 1040 + 3050 = 4090$$

$l = l_1 + l_2$ vačka rozdělena v pom. 2:1

$$l_1 : l_2 = 2 : 1 = l_2 - \frac{l_1}{2} = 2045 \text{ mm}$$

$$l = 6,135 \text{ mm}$$

a/ Převod u průtažného ústrojí DP 75 a D 75 A

$$\eta_1 = 1 : \frac{6,135}{3,14 \cdot 25} = 1 : 78$$

$\eta_2 = 1:78$

b/ průtažné ústrojí DP 75 S a DC 56

$$\eta_2 = 1 : \frac{6,135}{3,14 \cdot 35} = 1 : 56$$

$\eta_2 = 1:56$

$$2. k = \frac{0,625 \cdot \left[\left(\frac{46-28}{2} \right)^2 + 50^2 \right]}{3,14 \cdot 50 \cdot (46-28)} = 0,58$$

$$a = \frac{28 \cdot \sqrt{\left(\frac{46-28}{2}\right)^2 - 50^2}}{46-28} = 81$$

$$\psi = \frac{3,14 \cdot 50 \cdot (46-28)}{0,625 \cdot \sqrt{\left(\frac{46-28}{2}\right)^2 - 50^2}} = 88$$

$$l_1 = 0,48 \cdot 0,58 \cdot 88^2 = (0,96 \cdot 81 + 0,4 \cdot 0,58) \cdot 88 =$$

$$= 2,160 + 6,820 = 8,980 \text{ mm}$$

$$l = l_1 + l_2 = 8.980 + 4.490 = 13.470 \text{ mm}$$

a/ pro protahové ústrojí DP 75 a D 75 A

$$\gamma = 1 : \frac{13470}{3,14 \cdot 25} = 1 : 172$$

γ 1:172

b/ pro protah.ústrojí DP 75 S a DC 56

$$\gamma = 1 : \frac{13470}{3,14 \cdot 35} = 1 : 123$$

γ 1:123

Výpočty pro průměr prstence 40 mm

$$dn = 36$$

$$k = \frac{1,4 \cdot \left[\left(\frac{36-28}{2} \right)^2 + 50^2 \right]}{3,14 \cdot 50 \cdot (36-28)} = 2,92$$

$$a = \frac{28 \cdot \sqrt{\left(\frac{36-28}{2} \right)^2 + 50^2}}{36 - 28} = 183$$

$$\psi = \frac{3,14 \cdot 50 \cdot (35-28)}{1,4 \cdot \sqrt{\left(\frac{36-28}{2} \right)^2 + 50^2}} = 17$$

$$l_1 = 0,48 \cdot 2,92 \cdot 17^2 + (0,96 \cdot 183 + 0,4 \cdot 292) \cdot 17 = \\ = 410 + 3.000 = 3.410$$

$$l = 3.410 + 1.705 = 5.115$$

a/ $\gamma = 1 : \frac{5.115}{3,14 \cdot 25} = 1 : 65$

γ 1:65

b/ $\gamma = 1 : \frac{5.115}{3,14 \cdot 35} = 1 : 46,5$

γ 1:46,5

2) pro čm 100 $0,625 \cdot \left[\left(\frac{36-28}{2} \right)^2 + 50^2 \right]$

$$k = \frac{0,625 \cdot 50 \cdot (36 - 20)}{3,14 \cdot 50 \cdot (36 - 20)} = 1,32$$

$$a = \frac{28 \cdot \sqrt{\left(\frac{36-28}{2} \right)^2 + 50^2}}{36 - 28}$$

$$= 183$$

2. pro čm 100

$$\psi = \frac{3,14 \cdot 50 \cdot (36-28)}{0,625 \cdot \sqrt{\left(\frac{36-28}{2}\right)^2 + 50^2}} = 38,4$$

$$l_1 = 0,48 \cdot 1,32 \cdot 38,4^2 + (0,96 \cdot 183 + 0,4 \cdot 1,32) \cdot 38,4 \\ = 930 + 6780 = 7710$$

$$l = 7710 + 3.855 = 11.565$$

$$a/ \gamma_1 = 1 : \frac{11565}{3,14 \cdot 25} = 1 : 147$$

γ_1 1:147

$$b/ \gamma_2 = 1 : \frac{11565}{3,14 \cdot 35} = 1 : 105$$

γ_2 1:105

Výpočty pro prstencov 80 mm.

dn 76

$$\text{pro čm 20} \quad x = \frac{1,4 \cdot \left[\left(\frac{76-28}{2} \right)^2 + 50^2 \right]}{3,14 \cdot 50 \cdot (76-28)} = 0,57$$

$$a = \frac{28 \cdot \sqrt{\left(\frac{76-28}{2} \right)^2 + 50^2}}{76 - 28} = 33$$

$$\psi = \frac{3,14 \cdot 50 \cdot (76 - 28)}{1,14 \cdot \sqrt{\left(\frac{76-28}{2} \right)^2 + 50^2}} = 96$$

$$l_1 = 0,48 \cdot 0,57 \cdot 96^2 + (0,96 \cdot 33 + 0,4 \cdot 0,57) \cdot 96 = \\ = 2500 + 3.070 = 5.570$$

$$l = 5.570 + 2.785 = 8.355$$

$$a/ \gamma_1 = 1 : \frac{8.355}{3,14 \cdot 25} = 1 : 106$$

γ_1 1:106

$$b/ \gamma_2 = 1 : \frac{8.355}{3,14 \cdot 35} = 1 : 76$$

γ_2 1: 76

2.
pro čm 100

$$k = \frac{0,625 \left[\left(\frac{76-28}{2} \right)^2 + 50^2 \right]}{3,14 \cdot 50 \cdot (76-28)} = 0,257$$

$$a = \frac{28 \cdot \left[\left(\frac{76-28}{2} \right)^2 + 50^2 \right]}{76 - 28} = 33$$

$$\psi = \frac{3,14 \cdot 50 \cdot (76 - 28)}{0,625 \cdot \left[\left(\frac{76-28}{2} \right)^2 + 50^2 \right]} = 215$$

$$l_1 = 0,48 \cdot 0,26 \cdot 215^2 + (0,96 \cdot 33 + 0,4 \cdot 0,26) \cdot 215 = \\ = 5.750 + 6.700 = 12.450$$

$$l = 12.450 + 6.225 = 18.675$$

$$\gamma_1 = 1 : \frac{18.675}{3,14 \cdot 25} = 1 : 237$$

$\gamma_1 1:237$

$$\gamma_2 = 1 : \frac{18.675}{3,14 \cdot 35} = 1 : 170$$

$\gamma_2 1:170$

Výpočty pro průměr prstence 60 mm

1. čm 20 dn - 56

$$k = \frac{1,4 \left[\left(\frac{56-28}{2} \right)^2 + 50^2 \right]}{3,14 \cdot 50 \cdot (56-28)} = 0,87$$

$$a = \frac{28 \cdot \left[\left(\frac{56-28}{2} \right)^2 + 50^2 \right]}{56 - 28} = 52$$

$$\psi = \frac{3,14 \cdot 50 \cdot (56 - 28)}{1,4 \cdot \left[\left(\frac{56-28}{2} \right)^2 + 50^2 \right]} = 60$$

$$l_1 = 0,48 \cdot 0,87 \cdot 60^2 + (0,96 \cdot 53 + 0,4 \cdot 0,87) \cdot 60 =$$

1. čm 20

$$l_1 = 1.500 + 3.050 = 4.550$$

$$l = 4.550 + 2.2275 = 6.835$$

$$a/ \gamma_1 = 1 : \frac{6835}{3,14 \cdot 25} = 1 : 87 \quad \gamma_1 1: 87$$

$$b/ \gamma_2 = 1 : \frac{6835}{3,14 \cdot 35} = 1 : 62 \quad \gamma_2 1: 62$$

2. čm 100

$$k = \frac{0,625 \left[\frac{(56-28)^2}{2} + 50^2 \right]}{3,14 \cdot 50 \cdot (56-28)} = 0,388$$

$$a = \text{stejné jako u čm 20} = 52$$

$$\psi = \frac{3,14 \cdot 50 \cdot (56-28)}{0,625 \left[\frac{(56-28)^2}{2} + 50^2 \right]} = 132$$

$$l_1 = 0,48 \cdot 0,388 \cdot 132^2 + (0,96 \cdot 53 + 0,4 \cdot 0,388) \cdot 132 = \\ = 3.280 + 6.720 = 10.000$$

$$l = 10.000 + 5.000 = 15.000$$

$$a/ \gamma_1 = 1 : \frac{15.000}{3,14 \cdot 25} = 1 : 190 \quad \gamma_1 1: 190$$

$$b/ \gamma_2 = 1 : \frac{15.000}{3,14 \cdot 35} = 1 : 136 \quad \gamma_2 1: 136$$

Tím byly spočítány všechny hodnoty u prstenců s průměru 40,50,60 a 80 mm, které byly nutné, abychem mohli určit převody.

Pro lepší přehlednost jsou vypočtené výsledky sestaveny do tabulky uvedené na následujícím listu.

prsten	Příme v e d			
	pro Ø válečků 25	pro Ø válečků 35	Ø	
	čm 20	čm 100	čm 20	čm 100
Ø 40	1 : 65	1 : 147	1 : 46	1 : 105
Ø 50	1 : 78	1 : 172	1 : 56	1 : 123
Ø 60	1 : 87	1 : 190	1 : 62	1 : 136
Ø 80	1 : 106	1 : 237	1 : 76	1 : 170

Z konstrukčních důvodů je obtížné provádět pro každé vypřádané číslo změnu vinutí, tedy změnu převodu mezi pedávacími válečky a srdcevkou. Není účelem laboratorního stroje, aby zaručoval pro všechna čísla stejnou jakost návinu. Je však třeba zajistit, aby příze šla z rovinutého petáče stahovat, te snadno, že se při navíjení jedné vrstvy nebude křížit.

V případě, že pro střední číslo, te je čm 60, bude požadovaná rezteč 5 dp dodržena, bude rezteč :

$$s = 5 \text{ dp } 60 = 5 \cdot \frac{125}{150} = 5 \cdot 0,16 = 0,80$$

Při stejném převodu bude pak stejná rezteč $s = 0,8$ pro všechna čísla. Tedy pro čm 20 bude rezteč :

$$\frac{0,8}{\text{dp } 20} = \frac{0,80}{0,25} = 2,85 \text{ průměrů příze}$$

$$\text{pro čm } 200 - \frac{0,80}{1,25} = 6,4 \text{ průměrů příze.}$$

Z toho vyplývá, že pokud zůstane převod zachován,

bude se s číslem příze měnit tvrdest návinu.

V požadovaném rozsahu vyprádaných čísel zůstane však zachována podmínka, že $s > dp$, tedy že se příze v jedné vrstvě nebude překrývat a tedy bude možné přízi z potáče stahovat. Rozdíl v převodu u jednotlivých protahovacích ústrojí způsobený rezdílnými průměry pedávacích válečků je eliminován změnou převodu vlivem změny převodu pro zachování dopřádací rychlosti. Převod příslušící šnekům zůstává tedy i v tomto případě konstantní. Je tedy nutné uvažovat změnu převodu vlivem změny průměru návinu způsobené použitím různých průměrů protahů nebo zjistit, jak se se změnou průměru návinu při zachování převodu šneku bude měnit rozteč nití na návinu a zda je tato změna v dovoleném rozmezí.

$$\eta = 1 : \frac{l}{\pi dp} \rightarrow l \rightarrow l_1$$

$$l_1 = 0,48 \cdot k \cdot \psi^2 + (0,96 \alpha + 0,4k) \cdot \psi = \\ = 0,48 \cdot \frac{s \left[\left(\frac{dn-dl}{2} \right)^2 + h^2 \right]}{\pi h \cdot (dn-dl)} \cdot \frac{\left[\frac{\pi h \cdot (dn-dl)}{s \left[\left(\frac{dn-dl}{2} \right)^2 + h^2 \right]} \right]^2}{+} + \\ + 0,96 \cdot \frac{dl \sqrt{\left(\frac{dn-dl}{2} \right)^2 + h^2}}{dn - dl} + 0,4 \cdot \frac{s \left[\left(\frac{dn-dl}{2} \right)^2 + h^2 \right]}{h \pi (dn-dl)}.$$

$$l_1 = 0,48 \cdot \frac{\left(\frac{(dn-dl)}{2} \right)^2 + h^2}{\pi h (dn-dl)} \cdot \frac{\pi^2 h^2 (dn-dl)^2}{\left(\frac{dn-dl}{2} \right)^2 + h^2} \cdot \frac{1}{s} +$$

$$+ \frac{1}{s} \cdot 0,96 \cdot \frac{a \sqrt{\left(\frac{dn-dl}{2}\right)^2 + h^2}}{dn - dl} \cdot \frac{\pi h \cdot (dn - dl)}{\sqrt{\left(\frac{dn-dl}{2}\right)^2 + h^2}}$$

$$+ \frac{\sqrt{\left(\frac{dn-dl}{2}\right)^2 + h^2}}{\pi h \cdot (dn - dl)} \cdot \frac{\pi h \cdot (dn - dl)}{\sqrt{\left(\frac{dn-dl}{2}\right)^2 + h^2}}$$

$$i = \frac{0,48 \frac{\pi h (dn - dl)}{l_1}}{l_1} \cdot \frac{1}{s} + \frac{0,96 \cdot \pi \cdot h \cdot dl}{l_1} \cdot \frac{1}{s}$$

$$+ \frac{\sqrt{\left(\frac{dn-dl}{2}\right)^2 + h^2}}{l_1}$$

$$= l_1 - \frac{\sqrt{\left(\frac{dn-dl}{2}\right)^2 + h^2}}{l_1} = 0,48 \pi h (dn - dl) + 0,96 \pi \cdot h \cdot dl$$

$$s = \frac{0,48 \pi \cdot h \cdot (dn - dl)}{l_1 - \sqrt{\left(\frac{dn-dl}{2}\right)^2 + h^2}} + \frac{0,96 \pi \cdot h \cdot dl}{l_1 - \sqrt{\left(\frac{dn-dl}{2}\right)^2 + h^2}}$$

spečteme velikost pro střední číslo čm 60

a pro střední velikost prstence průměr 60

$$dp = 0,16 \quad s = 5 \cdot 0,16 = 0,80$$

$$dn = 56 \quad dl = 28$$

$$k = \frac{0,8 \cdot \left(\frac{56-28}{2}\right)^2 + 50^2}{3,14 \cdot 50 \cdot 56-28} = 0,492$$

$$a = \frac{28 \cdot \sqrt{\left(\frac{56-28}{2}\right)^2 + 50^2}}{56 - 28} = 51,7$$

$$\psi = \frac{3,14 \cdot 50 \cdot (56-28)}{0,8 \sqrt{\left(\frac{56-28}{2}\right)^2 + 50^2}} = 106$$

$$l_{16} = 0,48 \cdot 0,492 \cdot 106^2 + (0,96 \cdot 51,7 + 0,4 \cdot 0,492) \cdot 106 =$$

$$= 2.650 + 5260 = 7.910$$

$$s = \frac{75,2(dn - dl) + 4230}{7910 - \sqrt{\frac{(dn - dl)^2}{2}} - 2500}$$

$$\text{pro } \varnothing 40 \quad (dn - dl) = (36 - 28) = 8$$

$$s_{40} = \frac{75,2 \cdot 8 + 4230}{7910 - \sqrt{16} - 2500} = 0,615$$

Reztoč nití bude nejménší v případě nejselonější příze. - čm 20

$$\text{pro čm 20} - \frac{0,615}{0,28} = 2,2 \text{ dp}$$

pro průměr 80

$$(dn - dl) = (76 - 28) = 48$$

$$s_{80} = \frac{75,2 \cdot 48 + 4230}{7910 - \sqrt{24^2} - 2500} = 0,96$$

$$\text{pro čm 20 : } s = \frac{0,96}{0,28} = 3,4 \text{ dp}$$

Požadovaná vnitřní peťáče je tedy splněna jediným převodem pro celý rozsah čísel přízí i pro všechny výmenné prstence a to stím, že se změnou čísla a se změnou průměru prstence se bude měnit tuhost návinu. Je patrné, že s rosteucím průměrem prstence při zachování převodu šneku se reztoč nití zvětšuje. Tím je tedy zamezeno překrytí nití při navíjení jedné

vratvy, které vznikají následkem použití jedné wačky pro všechny průměry prstenců, kdy naopak s rozteucím průměrem prstence rozteč mezi jednotlivými nitěmi klesala.

Je tedy možné použít převod pro číslo 60 a průměru prstence 60 pro celý rozsah vypřádaných čísel a všechny používané průměry prstenců.

$$\gamma - 1 : \frac{l_1 + l_2}{\pi d} = \frac{7.910 + 3.955}{3,14 \cdot 25} = 1 : 150$$

Tento převod je rozdělen na 2 šnaky • převodu 1 : 10 a na řetězový převod 1 : 1,5

Postupný pohyb lavice :

Po vytvoření každé dvojice elementárního návinu - jeden vzhůru, jeden dolů - tedy po jednom pootečení srdcevky dojde k posunutí středu výkmitu lavice o míru x . Tato míra je závislá na požadovaném návinu a na čísle příze. V ideálním případě po vytvoření návinu jehož površka by byla rovnoběžná s površkou dutinky by mělo být posunutí rovno 2 dø. Posuv lavice je zajištěn pootečením rohatky. Při každé otáče-
ce vačky se rohatka pootečí o určitý počet zubů. Princip pootečení rohatky a jeho regulace je převzata z maďarského laboratorního stroje FD-01.

Celkový zdvih lavice - 170 mm,
počet zubů rohatky - 60 , počet závadek - 4
Z toho vyplývá možnost minimálního pootečení
• $-\frac{1}{4}$ - zuba.

Posuv lavice má být alespoň v rozmezí
2 dø min až 2 dø max.

dø min - 0,125 2 dø min - 0,250
dø max - 0,28 2 dø max - 0,56

Pro eventuální sprádání vyšších čísel do
čm 200 : dø min - 0,0882 , 2 dø min - 0,1764

$$\text{posunutí lavice} = -\frac{r}{60} \cdot p \cdot \pi \cdot d$$

r - pootečení rohatky

p - převod mezi rohatkou a navíjecí kladkou

d - průměr navýjecí kladky - 80 mm

Výpočet převodu p mezi rohatkou a kladkou.

Potřebný rozsah posuvu je pro ideální návin 0,17 až 0,56. V praxi se používá rozsah s rezervou na obou stranách a sice 0,09 až 0,675, na př. u stroje D 75 A a DP 75.

$$p = \frac{60 \times x}{r \min \pi d} = \frac{60 \cdot 0,09}{0,25 \cdot 3,14 \cdot 80} = \frac{1}{11}$$

x - posuv lavice

potřebné pootečení rohatky r max

$$r_{\max} = \frac{60 \cdot x_{\max}}{\pi \cdot d \cdot p} = \frac{60 \cdot 11 \cdot 0,67}{80 \cdot \pi \cdot 1} = 1,76$$

pootečení u rohatky je po $\frac{1}{4}$ - zubu,

0,25 z toho vyplývá max. pootečení rohatky 1,75

r	0,25	0,50	0,75	1	1,25	1,50	1,75
x	0,09	0,19	0,28	0,37	0,46	0,56	0,66

r - pootečení rohatky / v zubech /

x - posuv lavice v mm.

Převod mezi pohybem lavice a pohybem očka a omezovače balonu

Stroj má podle zadání umožnit změnu rozsahu balonu v rozmezí 350 - 180 mm. Největší balon je v případě, když je lavice ve spodní poloze a nejmenší, když je lavice v horní poloze.

Grafické znázornění změny výšky balonu se zdvihem lavice na čase je znázorněno na příloze č.

Z tohoto znázornění vyplývá, že pro zvolenou výšku návinu na stroji vytvářenou 220 mm je celková výška zdvihu lavice za - 170 mm.

z toho vyplývá, že pro změnu výšky balonu v požadovaném rozmezí budou očka uchycena pevně.

Při použití dvou omezovačů balonu je závislost jejich zdvihu na čase opět graficky znázorněna na příloze č.

- a/ Převod mezi pohybem lavice a mezi spodním omezovačem.
- b/ Převod mezi pohybem lavice a horním omezovačem.

ad a/ : zdvih spodního omezovače za - 116 mm
zc - 170 mm

při stejném Ø kladky :

$$p = \frac{170}{116} - 0,68$$

ad b/ : za - 60 mm, zc - 170 mm

$$p = \frac{60}{170} - 0,352$$

Průměr kladky pro zdvih horního omezovače je opět stejný jako u lavice - 80 mm

Návrh základních rozměrů labor. stroje :

Rozteč vřeten :

Maximální Ø prstenců d - 80 mm

Rozteč vřeten : d - 80 mm a mezera 40 mm
celkem 120 mm.

Mezera volena proto, že je nutné umožnit použití a upevnění separátorů.
Taktéž je třeba brát v úvahu, že je na lavici nutno upevnit měřící přístroje.
Proto je mezera větší než u provozních strojů.

Délka lavice : 7.t +80 + 40 = 960 mm

Výška vřetenové lavice nad zemí - 500 mm

Výška podávacích válečků nad zemí - 1.125 mm

Výška stolu pro průtah.ústrojí - 1.000 mm

Výška stroje bez cívečnice - 1.300 mm

Použité řetězy : zelený válečkové řetězy
CSN 73231,

rezteč : t = 8 mm ,

a min : 3
d : 5 mm

Výpočet průměru použitých řetězových kol

Počet zubů kol je patrný z kinematického schematu stroje.

D - reztečný Ø kola,

z - počet zubů

t - rezteč řetězu

$$D = t \cdot \frac{1}{\sin \frac{180}{z}}$$

Hodnota $\frac{1}{\sin \frac{180}{z}} = x$ je pro jednotlivé hodnoty z vypočtena a tabuleována v liter.
/ Černoch, Smit /

$$D = t \cdot x$$

Použitá kola a jejich průměry jsou uvedeny
v tabulce

z	x	D mm
12	3,9	31,2
14	4,49	36
15	4,809	38,5
16	5,13	41
18	5,76	46
20	6,39	51,2
22	7,02	56,2
24	7,66	61
30	9,567	77
31	9,9	80
34	10,83	86
48	15,3	136
60	19,1	153

Popis stroje :

Laberatorní dopřádací stroj sestává z těchto částí :

1. Rám stroje
2. Náhon stroje
3. Průtahové ústrojí ,
4. Ústrojí zkrucovací a navíjecí
5. Krytování stroje

Rám stroje : Je tvořen profilovými nesníky a jednou odlitou boční stěnou.

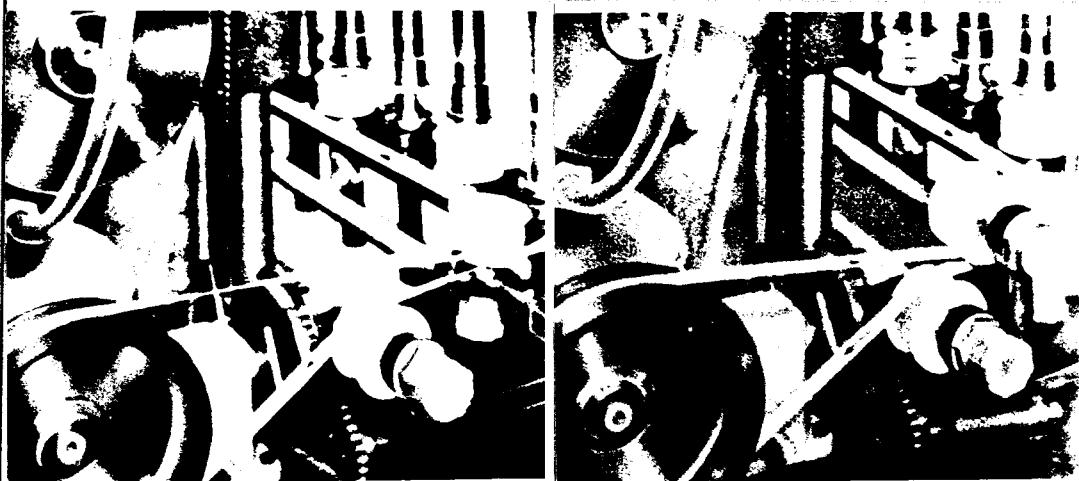
Náhon stroje : proveden elmotorem umístěným ve střední části stroje. Pohání přímo vřetena řemenicí pro voháněcí vásek a ostatní ústrojí klínovým řemenem. Plynulé regulování dopřádací rychlosti provedeno variátorem . Ostatní parametry jsou nastavovány Nortonovými převodovkami. Stále převody jsou řešeny řetězovým převodem. Dva páry výmenných ozubených kol a jeden pár výmenných řetězových kol umožňují použití pretahovacích ústrojí s různými průměry válečků.

Průtahové ústrojí : Je použito stávajících průtahových ústrojí, a to 3 bavlnářská a jedno vlnařské. Uchycení bavlnářských ústrojí je shodné , neboť jsou na stejném stojanu. Stojan vlnařského pretahov.ústrojí je nutno upravit efrézováním na menší šířku, aby jej bylo možno upevnit na stroj.

Ústrojí zkrucovací a navíjecí :

Příze je vedená vodičem a běžcem ku vřetenu. Skrucovací a navíjecí ústrojí pracuje na principu pevné vřetenové lavice a po-

hyblivé prstenceové lavici. Pro umožnění zkoušek a měření napětí balonu je stroj vybaven dvěma omezovači balonu s rozdílným zdvihem. Aby byla možná výměna prstenců o různém průměru je stroj vybaven držákem prstenců, který užívá pro své stroje fa TEXTIMA . Náhon vřeten je společný pro všech 8 vřeten. Tento způsob byl převzat z laber. stroje SKF - Spinntester 82, Revněž reversací otáček je možno převzít z téhoto stroje / viz obr. 8 a 9./

Krvtování stroje :

odpovídá bezpečnostním předpisům.

Zabraňuje přímý styk s koly náhonu.

Závěr

Již ze zadané práce je patrné, že navrhovaná základní koncepce se chce vyrovnat s nedostatkem stávajících laboratorních strojů. Byl proto navržen 8 vřetenový stroj, který již může poskytnout spolehlivější výsledky zkoušek a měření než na př. dvouvřetenový labor. stroj FD-01.

Na navrhovaném stroji je použito 4 stávajících protahovacích ústrojí a lze také použít různé průměry prstenců a případně jednoho nebo i dvou omezovačů balonu.

Osmivřetenový stroj se tím více přibližuje provozním podmínkám, že používá některých ústrojí, které jsou v užívání na provozních strojích. Takový laber. stroj by umožnil nejen textilně-technologické zkoušky, ale i vyzkoušení důležitých částí strojů jako jsou průtahová ústrojí, různé průměry prstenů při zvyšování parametrů. Těchto zkušeností by se dalo použít pro výběr nejhodnějších uzel, resp. jejich konstrukční úpravy.

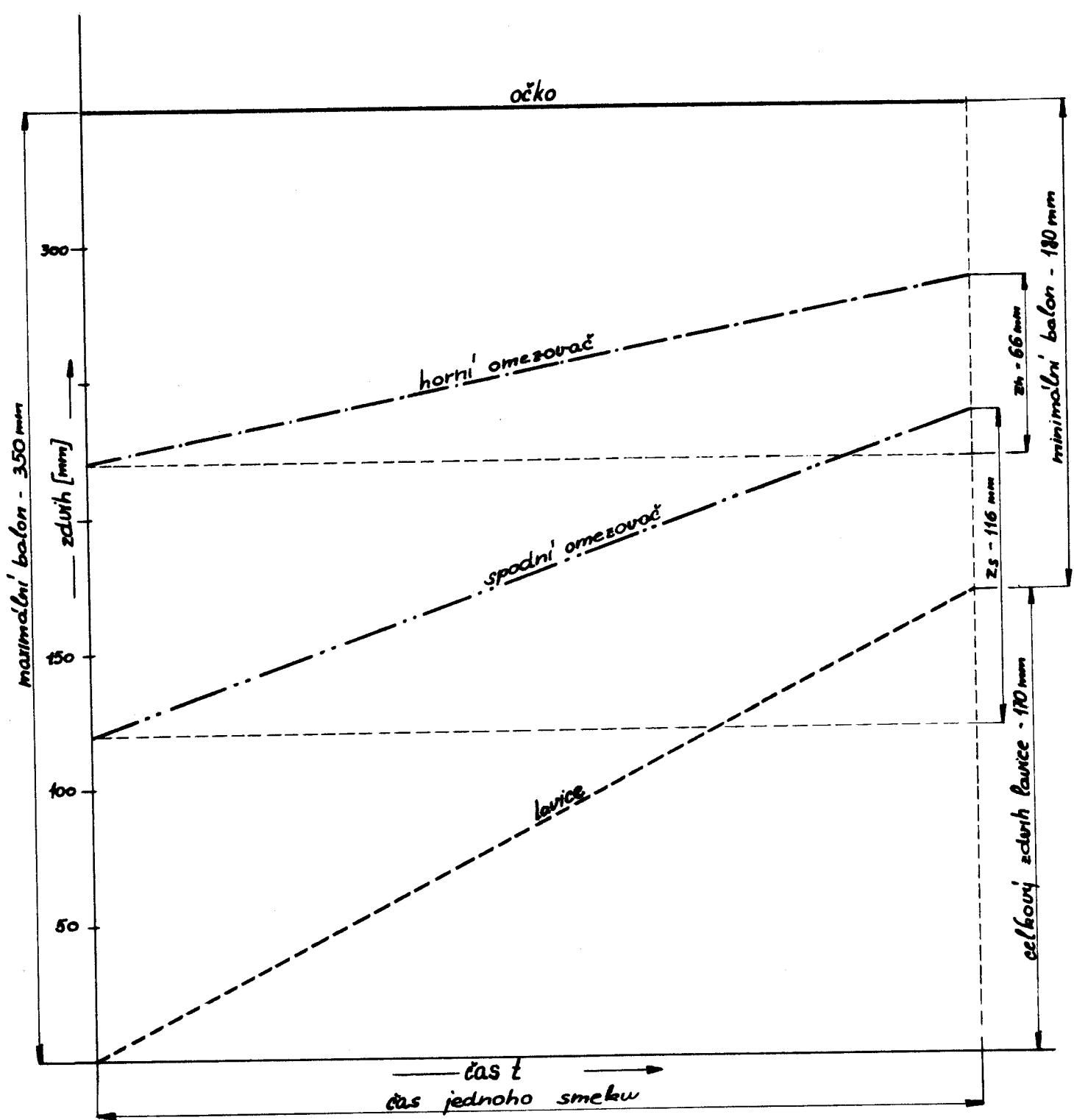
Měl jsem při vypracevání své diplomní práce celou řadu nejasnosti. Vždyť s laboratorními stroji nemáme u nás mnoho zkušenosti.

Obrátil jsem se proto s dotazy na svého konzultanta a i na vývojové odd. n.p. Kevotex, kde vedoucí, s.inž. Brázda mně ochotně umožnil přístup k vedení kódů pro mou práci.

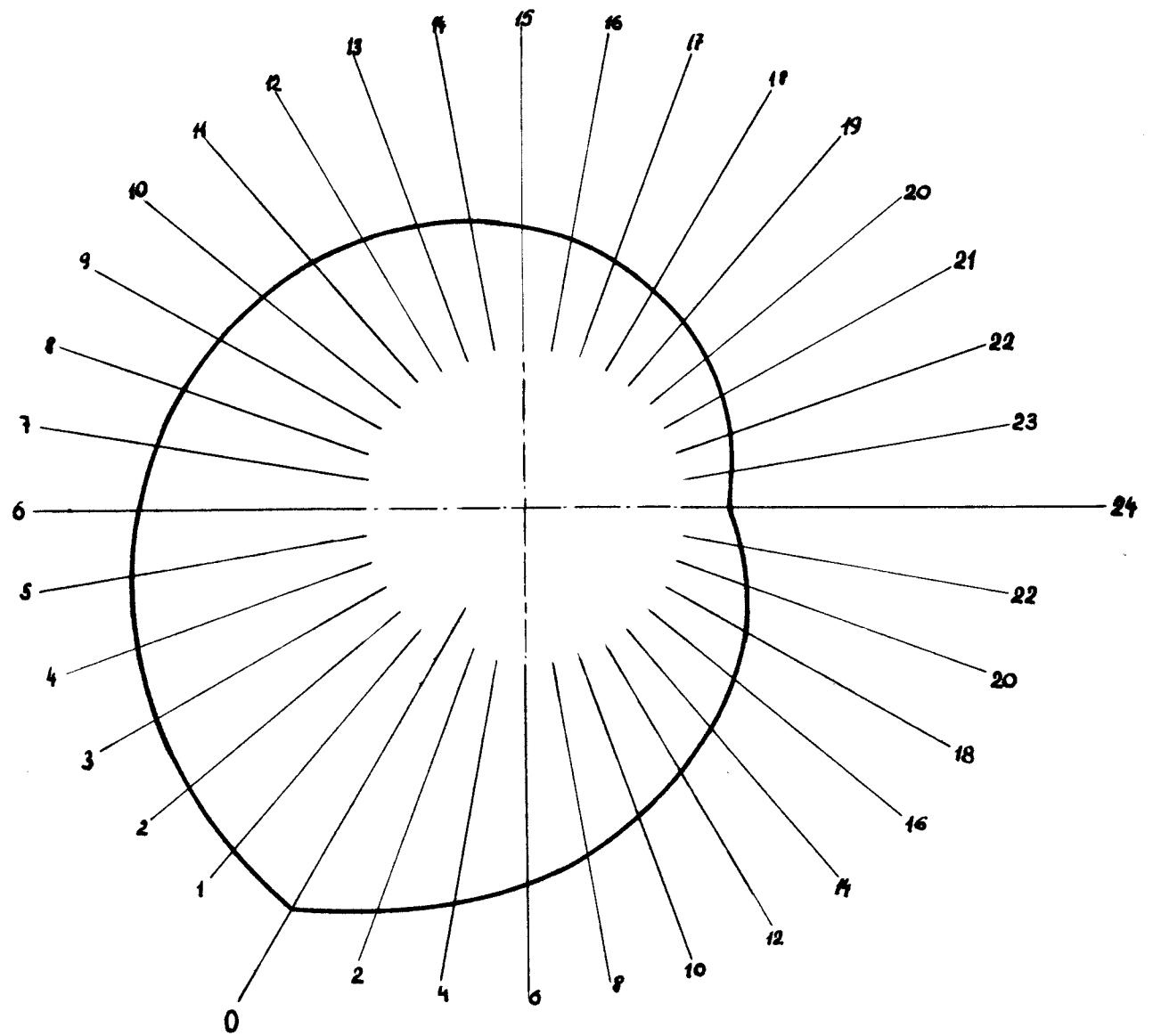
Chtěl bych jim proto závěrem velmi upřímně poděkovat.

Seznam použité literatury.

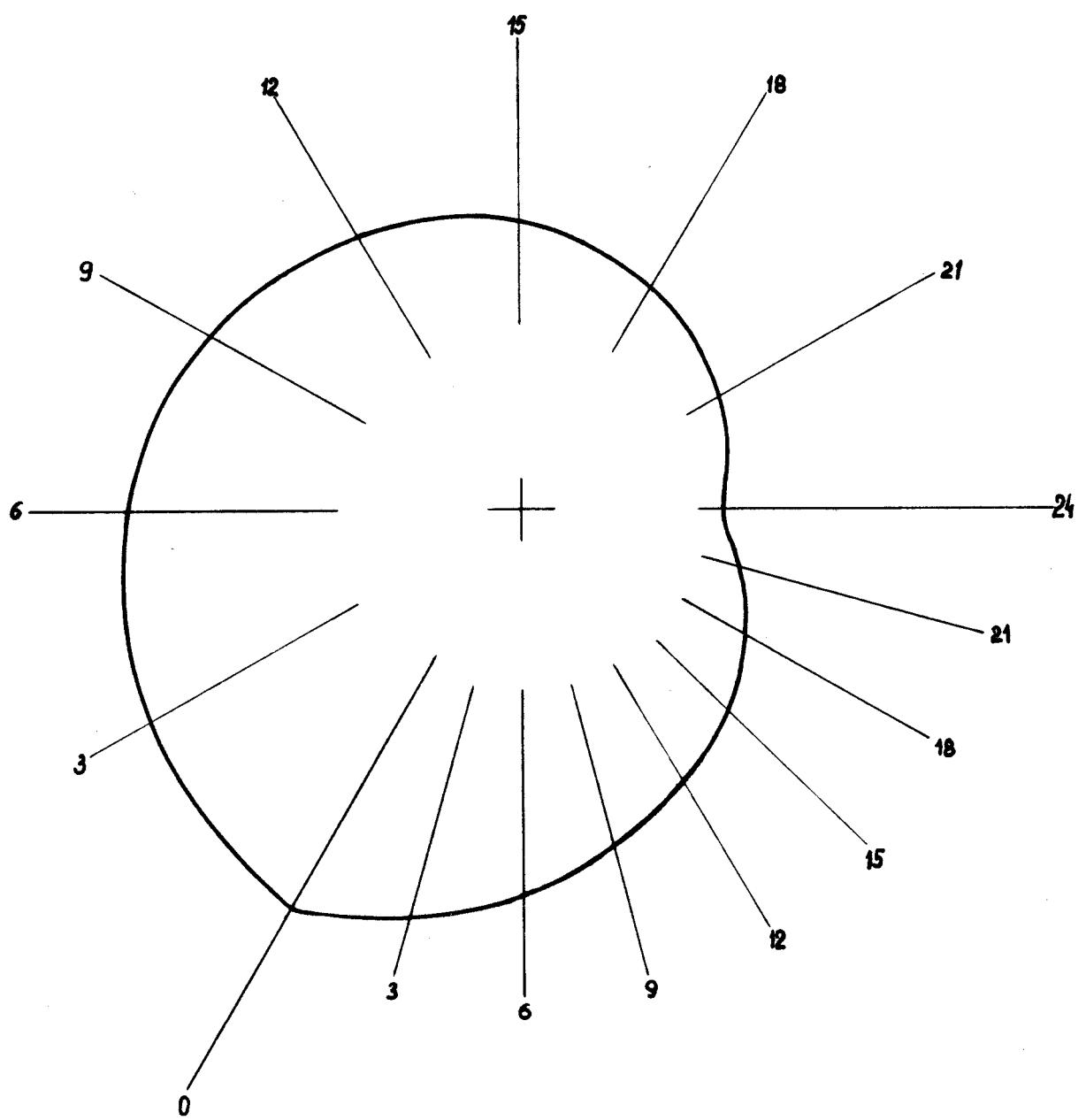
Časopis TEXTIL, ročník 12 z r. 1957
Frant. Fučík : teorie a praxe spřádání,
N.T. Pavlev : Prijadenie chleopka
N.p. Kevetex : Prùv. techn. dokumentace
strojù DP 75
D 75 S
prospekty

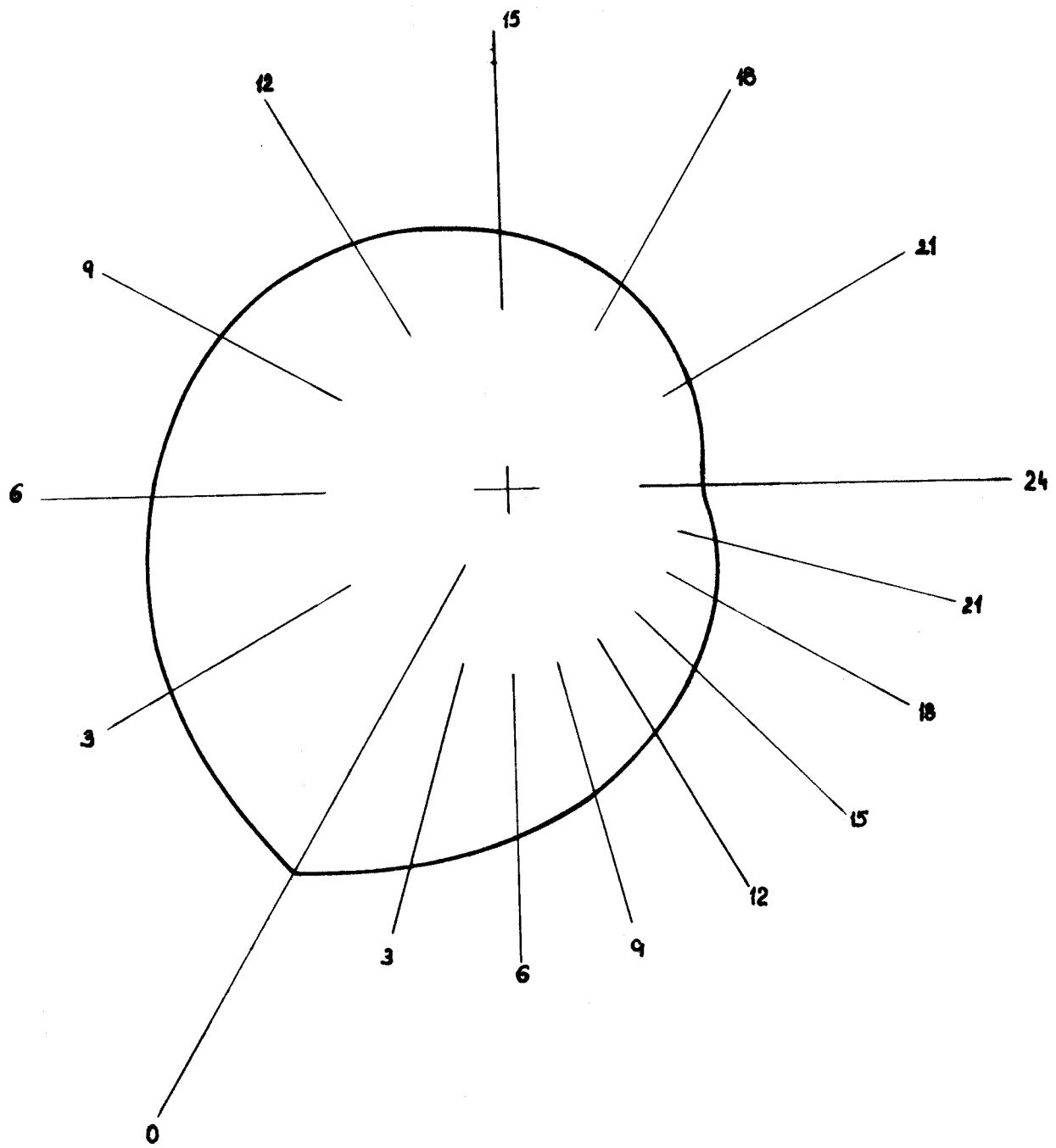
Příloha č. 5

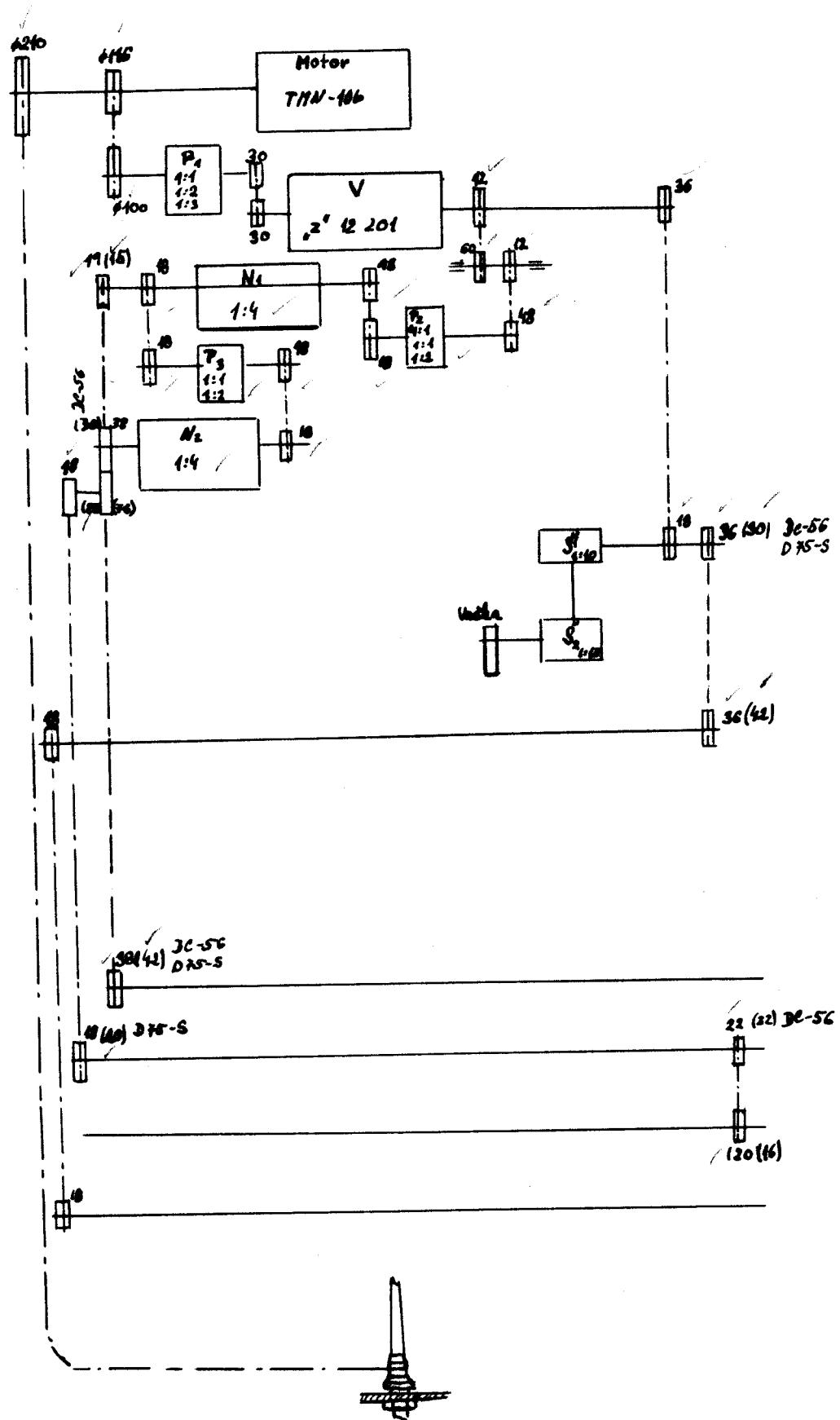
Příloha č. 4

Příloha č. 3.

Příloha č. 2

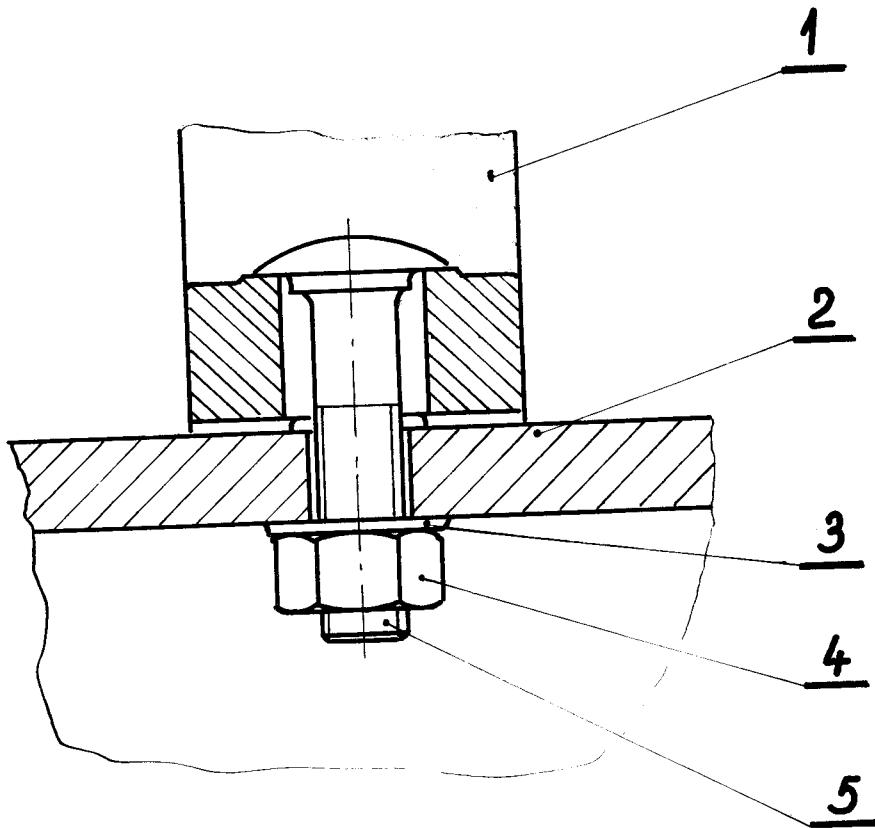

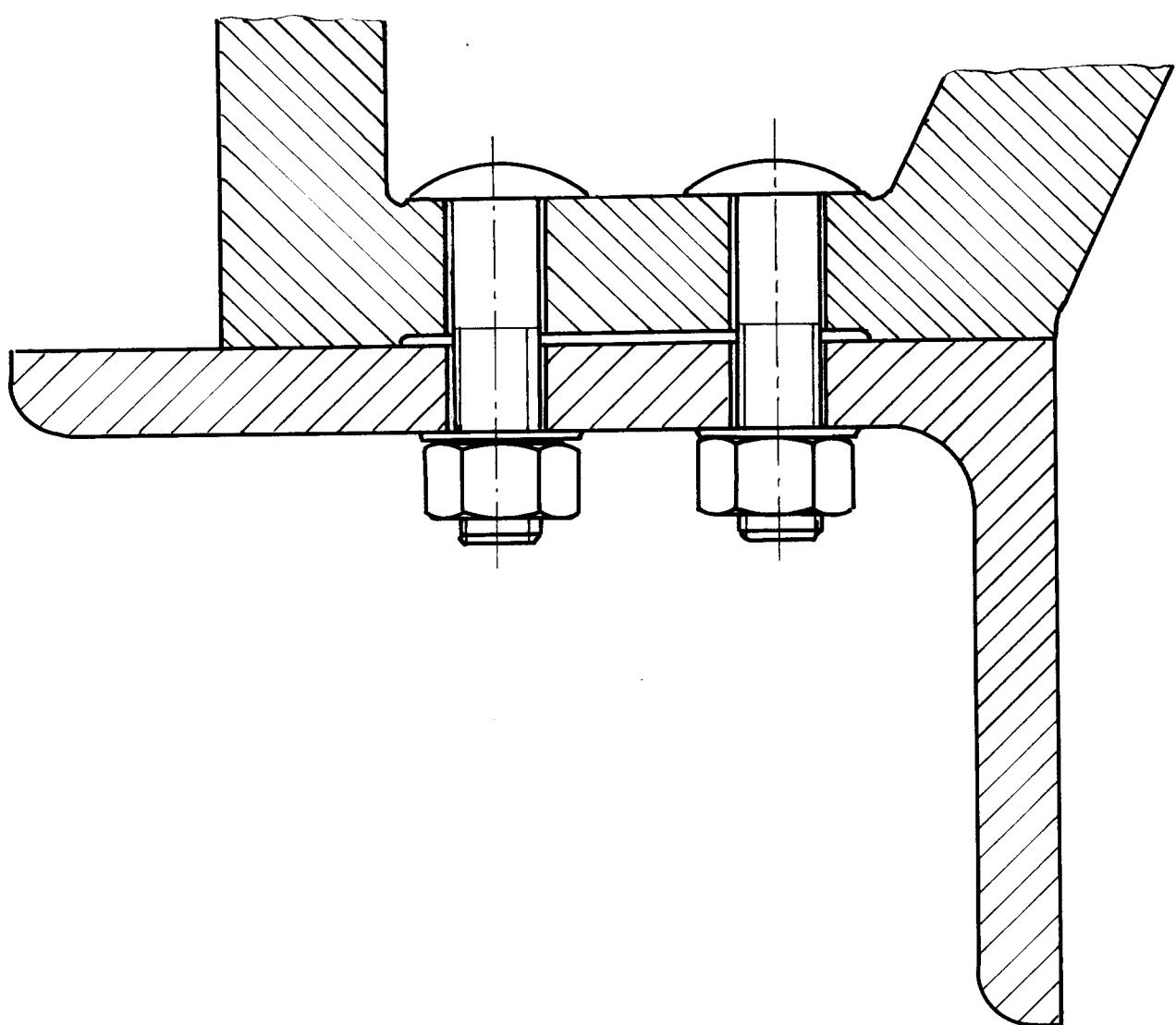
PŘÍLOHA č. 1

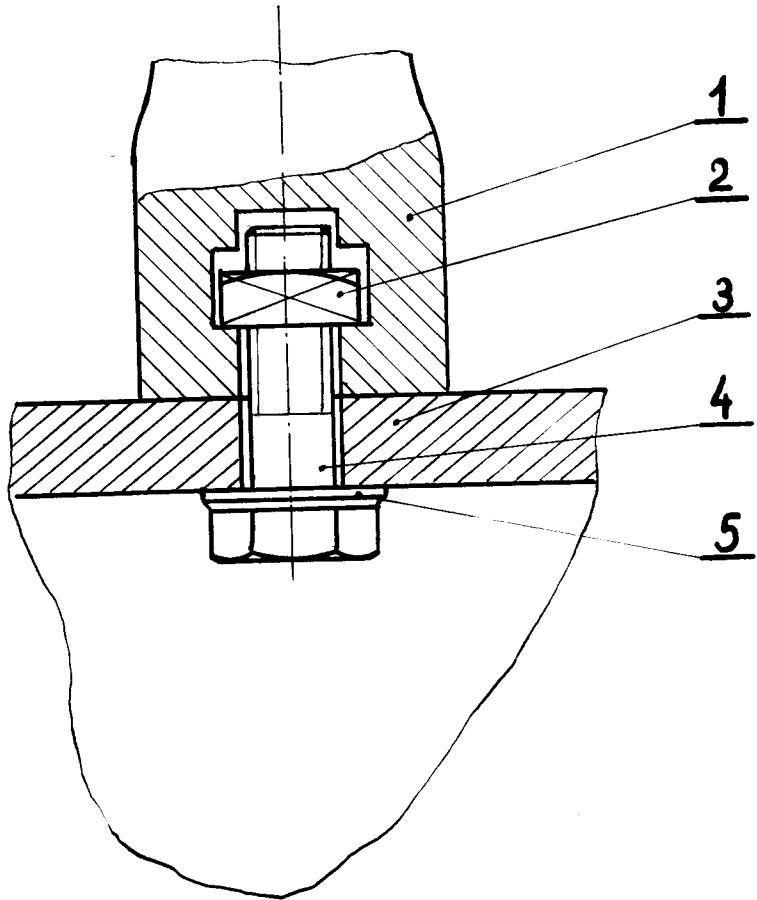
	Název	Mat. kódování	Mat. výrobce	Nr. výroba	Údaje výrobce	Pozice
1	Rám stroje					1
1	Průtahové ústrojí					2
8	Výstavno HF 3					3
1	Prstencová lavice					4
16	Omezovače balonu					5
1	Cívěčnice					6
1	Elektromotor					7
1	Převodová skříň					8
1	Variátor "Z" 12 201					9
1	Převodová skříň					10
2	Mortonova převodová ústrojí					11
1	Převodová skříň					12
1	Sneková převodová skříň					13
1	Sneková převodová skříň					14
1	Vačka					15
1	Zvedací rameno					16
1	Rehatér postupného závrtu					17
1	Hlídce pohoru závrtu					18
1	Hlídce závrtu					19
2	Vedení závrtu					20
4	Výmenná kola					21
4	Výmenná kola					22
8	Vodící očko					23

Kreslil	<i>Pacháček pře' T5/16</i>	Čís. schůzky		Datum	Podpis	Index změny
Prezkoušel		Právna				
Norm. ref.		Právna				
Výr. projednal	Schválil Dne	Č. transp. druž.				

Typ	Skupina	Starý výkres	Nový výkres
VŠST LIBEREC	Název LABORATORNÍ DOPŘÁDACÍ STROJ	LDS - 01	Ust 2
	Počet listů: 3		

PRŮTAŽNÉ USTROJÍ Kx 150 D

3	PODLOŽKA Ø 13	ČSN 021701							5				
3	ŠROUB M12 x 1,5	ČSN 021101							4				
1	TYČ L150 x 100 x 12	ČSN 425545							3				
3	MATICE M12 x 1,5		10370						2				
3	STOJAN	ODLITEK		422418					1				
Kód:		Název - Rozměr	Počet k. výro	číslo	Materiál		Hmotno		Číslo výkresu				
Ejektor č. 10002													
Proz. kámenka													

Měřítko	Kreslil	jeří Poháček TS/1b	Čís. sním.						
1:1	Přezkousal			O					
	Norm. ref.			C					
	Výr. projednat	Schválil	Č. transf.	X					
		Dne		E					
				F					
				G					
				H					
				I					
				J					
				K					
				L					
				M					
				N					
				O					
				P					
				Q					
				R					
				S					
				T					
				U					
				V					
				W					
				X					
				Y					
				Z					
				A					
				B					
				C					
				D					
				E					
				F					
				G					
				H					
				I					
				J					
				K					
				L					
				M					
				N					
				O					
				P					
				Q					
				R					
				S					
				T					
				U					
				V					
				W					
				X					
				Y					
				Z					
				A					
				B					
				C					
				D					
				E					
				F					
				G					
				H					
				I					
				J					
				K					
				L					
				M					
				N					
				O					
				P					
				Q					
				R					
				S					
				T					
				U					
				V					
				W					
				X					
				Y					
				Z					
				A					
				B					
				C					
				D					
				E					
				F					
				G					
				H					
				I					
				J					
				K					
				L					
				M					
				N					
				O					
				P					
				Q					
				R					
				S					
				T					
				U					
				V					
				W					
				X					
				Y					
				Z					
				A					
				B					
				C					
				D					
				E					
				F					
				G					
				H					
				I					
				J					
				K					
				L					
				M					
				N					
				O					
				P					
				Q					
				R					
				S					
				T					
				U					
				V					
				W					
				X					
				Y					
				Z					
				A					
				B					
				C					
				D					
				E					
				F					
				G					
				H					
				I					
				J					
				K					
				L					
				M					
				N					
				O					
				P					
				Q					
				R					
				S					
				T					
				U					
				V					
				W					
				X					
				Y					
				Z					
				A					
				B					
				C					
				D					
				E					
				F					
				G					
				H					
				I					
				J					
				K					
				L					
				M					
				N					
				O					
				P					
				Q					
				R					
				S					
				T					
				U					
				V					
				W					
				X					
				Y					
				Z					
				A					
				B					
				C					
				D					
				E					
				F					
				G					
				H					
				I					
				J					
				K					
				L					
				M					
				N					
				O					
				P					
				Q					
				R					
				S					
				T					
				U					
				V					
				W					
				X					
				Y					
				Z					
				A					
				B					
				C					
				D					
				E					
				F					
				G	</				

